

ŽELEZAR

Jesenice, 23. marca 1989

Številka 11 • XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZARJA izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstrednik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25 - letnici predsednik Tito odlikoval z redom zasluga za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradašja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Šifrer in Dinka Čatac. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. kum.
Jeklarna 1	100,9	105				
Jeklarna 2	110,1	100				
Livarna	101,7	101	13,2	47,1	84,1	65
VBS	107,5	98	2.382,3	79,1	12.083,9	98
HVB	119,1	107	5.328,0	105,4	22.946,6	105
HVJ	104,5	100	1.283,5	111,3	5.070,4	102
PVT	88,1	98	1.146,4	102,3	4.558,2	105
VDP	71,0	73	2.490,9	70,0	12.286,8	81
Žičarna	105,0	102	1.624,3	99,1	6.419,8	102
Jeklovlek	104,9	100	1.427,4	98,0	6.285,5	104
Elektrode	105,3	95	1.023,4	107,5	3.694,7	87
Želbjarna	96,0	95	503,2	111,0	1.612,7	89
Žič. valj.	107,2	108	906,5	124,5	3.681,8	132
ŽELEZARNA	104,8	99	18.129,1	94,6	78.724,5	99

Potek proizvodnje v mesecu marcu je ugoden. Ob dobri proizvodnji jeklarne in nabavljenih surovinah in polizdelkih imajo vsi obrati zadostne količine vložnega materiala. Že večkrat sem v teh prispevkih poudarjal zaostajanje odpreme za doseženo skupno proizvodnjo, česar nismo uspeli zmanjšati niti v mesecu januarju niti v mesecu februarju. Enak potek je razviden tudi iz podatkov za mesec marec, kjer trenutno odprema zaostaja za doseženo skupno proizvodnjo za celih 10 %.

V obratih se to odraža v naraščanju zalog polizdelkov v medfaznih skladiščih vložka in prekomernih medfaznih zalogah v posameznih obratih. Razen redkih izjem gre pri tem za materiale in izdelke, ki jih lahko prodamo — le narediti jih je potrebno. Najbolj so narasle zaloge v Valjarni bluming štekel in Valjarni debele pločevine.

Z višjo proizvodnjo v mesecu marcu in aprilu je možno zmanjšati zaloge, kar naj nam bo prva in najvažnejša naloga.

Podpredsednik poslovnega odbora
za proces:
Božidar Bartelj

Kaj pričakujemo od nove gospodarske politike?

Tržišče je prav gotovo boljši regulator ponudbe in povpraševanja kot je plan. Kljub temu je načrtovanje nujno, posebej strateško, ki na osnovi prednosti in razlik ter izkušenj razvitejših gospodarstev določa smeri razvoja nekega narodnega gospodarstva in s tem največkrat tudi posameznega podjetja. Z drugimi besedami lahko tudi rečemo, da prehod na tržno gospodarstvo zahteva še bolj kvalitetno načrtovanje. To še posebej velja za kapitalno intenzivno metalurgijo in jugoslovanske razmere drugega denarja.

Nerealizirane reforme v zadnjih desetletjih, ugotovljene posledice in poglavljača kriza dajejo slutiti, da smo se odločno zapisali tržnemu gospodarstvu. Pri tem se postavljajo vprašanja, ali smo sposobni sprejeti izziv proste konkurence z odprtjem meja za blago in storitve. Ali bomo znali izbrati prave mehanizme in spoštovati pravila igre, ki bodo dolgoročno omogočila razvoj zdravih gospodarskih subjektov? Kaj lahko pričakujemo v črni metalurgiji? Konjunktura, ki danes omogoča rekordno proizvodnjo in ustvarjanje sorazmerno velikih dobičkov v večini industrijskih dežel, nas ne sme zavajati. Poznamo zakonitosti cikličnih gibanj. Zato naša usmeritev ne more biti v količinah, ampak v kvaliteti in prilagodljivosti tržišču. To potrjujejo tudi usmeritve v Zahodni Evropi. Evropska skupnost je sicer v lanskem letu ukinila proizvodne kvote, vendar se prestrukturiranje in zmanjšanje zmogljivosti nezadržno nadaljujeta.

V Železarni smo na pravi poti prestrukturiranja, vendar bi neoviran uvoz jekla povzročil nepopravljivo škodo tako nam kot tudi potrošnikom jekla. Dejstvo, da niti najrazvitejše države z visokoproduktivno metalurgijo ne dovoljujejo prostega uvoza jekla, je tako močan argument, da na tem področju ne smemo narediti nepremišljenega

koraka. Razvite dežele, kot tudi razne integracije, so se zaščitile s kvotami in protidumpinškimi ukrepi. Pomembno vlogo ima tudi monetarna politika. V deželah s konvertibilno valuto ne prihaja do takšnih nihanj med tujo in domačo valuto kot je to v našem primeru, ko v določenih obdobjih tudi za 50 % odstopamo od realnega tečaja. Konec leta 1988 in v prvih tednih 1989 je dinar bil izrazito prevrednoten in smo istočasno ukinili znaten del uvoznih dajatev. Zmanjšanje uvoznih dajatev je vsekakor pozitivno, vendar nerealen tečaj v smislu prevrednotenja tujih valut pripelje do hudih posledic: zmanjšuje se interes izvoza, poveča se uvoz. Najhujše pa je presenečenje, ko lahko postane dober posel preko noči usoden za uspeh podjetja.

Tudi potrošniki jekla se zavedajo dejstva, da je domače jeklo dolgoročno najbolj zanesljiv dejavnik razvoja. Cene na svetovnem trgu ne odstopajo le od naših domačih cen, ampak tudi od internacionalnih cen v razviti metalurgiji. Če je konjunktura visoka, so lahko višje, obratno pa so lahko znatno nižje. V tem je riziko, če je potrošnik odvisen od tujega jekla. Občasno lahko ostane tudi brez materiala.

S tem pa še daleč nismo opravili s konkurenco. Znižati moramo stroške financiranja, nabave, skladišče-

nja do proizvodnje. V primerjavi z razvitejšimi deželami imamo mi izredno visoke stroške financiranja. Obratna situacija pa je v strošku dela.

Z realnim tečajem dinarja, manjšimi uvoznimi dajatvami in boljšo ponudbo na domačem trgu morajo vhodni materiali biti cenejši. Z manjšimi spremembami v gospodarski politiki bo možno zmanjšati zaloge in s tem znižati stroške poslovanja. Velike rezerve so v dolgoročni povezavi z dobavitelji.

O sami proizvodnji in storitvah za delovanje procesa ni potrebno posebej govoriti. Tujemu in domačemu kupcu moramo ponuditi kvaliteten izdelek v pravem času in s sprejemljivimi pogoji. Stroški za intenzivnejšo obdelavo tržišča, sodelovanja z uporabniki jekla in pomoč pri reševanju vseh težav v predelavi jekla ne smejo biti problem, ampak se morajo pozitivno obrestovati.

Če želimo biti uspešnejši, moramo tudi v metalurgiji sprejeti izziv tržnega gospodarstva. Brez ustreznih in stabilnih pogojev za našo specifično panogo, prvo za infrastrukturo in pred kovinsko in elektro industrijo, ki je zelo odvisna od svetovnega tržišča, bi vsaka napaka zahtevala visoko ceno za narodno gospodarstvo. Tega se moramo zavedati vsi. Če bomo naš del naloge na področju zmanjšanja stroškov in večje učinkovitosti uspešno izvajali, smemo zahtevati to tudi od drugih. Realiziranje ciljev uspešnejšega poslovanja pa ne bomo mogli graditi brez še večje delitve dela in specializacije ter zmanjšanja deleža osnovne metalurške dejavnosti v skupni realizaciji.

Ernest Pušnik

Seja Delavskega sveta Železarne

Delavski svet Železarne je na 17. seji 16. marca sprejel ugotovitvena sklepa o sprejemu zaključnega računa za leto 1988 in gospodarskega načrta za leto 1989. Seznanil se je s stanjem obrambnih priprav v Železarni in s poročilom komisije za pripravo strokovne ocene referendumu in predlogi za nadaljnje aktivnosti ter potrdil razpis in imenovanja.

Zaključni račun Železarne za leto 1988

V skladu s 107. členom statuta Železarne je delavski svet ugotovil, da so se delavci Železarne z osebnim izjavljanjem odločili o dokončni delitvi ustvarjenega dohodka v vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb. Za predlagano delitev ustvarjenega dohodka je od 5708 delavcev glasovalo ZA 3976 delavcev, PROTI 35, VZDRŽALO se je 64 delavcev.

S stališči in pripombami mladine in sindikata sta delegate seznanila sekretar KS ZSMS Železarne Dragutin Gvozdič in predsednik IO KOO sindikata Edo Kavčič. Jože Starc, predsednik Odbora za gospodarstvo, je predstavil zaključke, ki jih je odbor sprejel po obravnavi in usklajitvi pripomb samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov na zaključni račun in predlagal, da jih delavski svet upošteva.

V razpravi so bile oblikovane in sprejete naslednje pripombe in predlogi: Nadaljevati moramo z načrtano poslovnimi politiko iz leta 1988. Pričujemo naj se aktivnosti za zmanjšanje uvoza, za kar je treba pregledati vse možnosti zamenjave z domačim materialom. Ugotoviti moramo tudi, kaj lahko naredimo sami in doma. Nadaljujejo naj se aktivnosti sanacijskega programa, sprejetega v juliju in avgustu 1988. Pri zmanjševanju števila zaposlenih moramo paziti, da ne bo prišlo do negativnih posledic. Poiskati je treba ustrežnejši način informiranja samoupravnih delovnih skupin o poslovnem poročilu — osredotočiti se mora predvsem na problematiko in naloge v njihovem ožjem okolju.

Gospodarski načrt Železarne za leto 1989

Gospodarski načrt Železarne za leto 1989 so obravnavali in sprejeli vsi delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb.

Razpisi in imenovanja

Po poročilu Boža Ahca iz Kadrovskega sektorja je delavski svet ugotovil,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ilustrirani Slovenec, številka 25, leto 1929

Šestdeset let mesta Jesenice

Pred šestdesetimi leti je bil trg Jesenice proglašen za mesto. V Uradnem listu Kraljevine Srbob, Hrvatov in Slovencev ljubljanske in mariborske oblasti je bil objavljen naslednji ukaz: »Z ukazom Njegovega veličanstva kralja z dne 20. marca 1929, Sl. br. 730/29, je proglašen na predlog predsednika ministrskega sveta, ministra za notranje posle, trg Jesenice v ljubljanski oblasti za mesto, čigar okoliš obsega dotedanji trg Jesenice in vasi Savo in Plavž«.

Pravzaprav pozno, če primerjamo nekatera druga slovenska mesta, vendar pa glede na dokaj specifičen razvoj upravičeno. Kljub stoletni železarski in rudarski tradiciji v Karavankah, je lahko pravi razcvet naselje doživelo šele v 16. stoletju, ko je leta 1538 italijanski priseljenec Bernardo Bucellini dobil dovoljenje za preselitev zastarelih kovačnic s Planine v dolino, kjer je zgradil moderen železarski obrat (Am Sauffluss bey Asling). Fužine na Plavžu, Savi in Javorniku so bile v 16. stoletju že najpomembnejše v deželi, Valvažor pa jih sto let kasneje v svoji znameniti Slavi Vojvodine Kranjske (1689) opiše takole: »...tu pridelujejo samo prvovrstno jeklo, in sicer v silno velikih količinah... Najboljše jeklo, ki se da kje dobiti, se izdeluje tukaj... Tu kujejo tudi hrvaško jeklo, ki rado turško kri pije... predorni rez ima od odličnih jeklarskih mojstrov na Javorniku...«

Sava je postajala vse bolj pomemben del, okoli katerega se je širil kraj. Fužine na Savi in Javorniku so večkrat menjale svoje gospodarje, vendar sta najmočnejše pečate dali družini Ruard in Zois, ki sta bili lastniki kladiv v Mojstrani in fužin na Javorniku, v Bohinju in Radovni.

Po letu 1869 je skoraj vse gorenjske fužine združila pod enotno vodstvo na novo ustanovljena delniška Kranjska industrijska družba. Kljub uspešnemu začetku je gospodarska kriza v sedemdesetih letih 18. stoletja prisilila družbo, da se je reševala s pomočjo nemškega kapitala. Leta 1891 je bila zgrajena nova železarna, kamor je začela prihajati življ iz železarn (med drugim tudi iz Bohinja, kjer so leta 1890 pogorele fužine, ki so tako za vedno odšle v zgodovino), ki so v času velike gospodarske krize neusmiljeno propadle. Opuščen je bil tudi fužinski kom-

pleks na Stari Savi, saj so se novi obrati razširili na področje Save, ki je s tem postala združevalno jedro v naslednjih letih; združilo je samostojne enote (Plavž, Murovo, Jesenice, Savo in kasneje Javornik in Koroško Belo). Razvoj železarstva in predvsem izgradnja železniških prog (Ljubljana-Trbiž leta 1870 in proga proti Trstu leta 1906) sta Savo postavila v vlogo tistega dela, ki je v kasnejših letih odločilno vplival na nastajanje mesta Jesenice.

Če so Jesenice, torej zahodno od železniške postaje, predstavljale obrtno trgovski del, pa se je industrijska Sava vse bolj naseljevala in širila. Številni novi delavci so se zaradi stanovanjske stiske morali nastaniti kot podnajemniki, začele so rasti barake in prava barakarska naselja (eno najstarejših je kasneje prezidano naselje »nova vasa«). S širjenjem Save in večanjem števila prebivalcev je Sava kmalu postala tudi družabni in kulturni center. Izgradili so se hoteli, restavracije in gostilne, predvsem pa kulturni in športni objekti. Med obema vojnama je Sava že postala središče kulturnega in političnega življenja.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Seja odbora samoupravne delavske kontrole

6. seja odbora samoupravne delavske kontrole Železarne je bila 9. marca. Pri pregledu sklepov je odbor ugotovil, da kar nekaj sklepov ni realiziranih že dalj časa. Zato je odbor sklenil, da se je treba v zvezi z uresničevanjem stališč in predlogov delavske kontrole v prihodnje dosledneje ravnati po pravilniku o organiziranju in delu samoupravne delavske kontrole. Čimprej pa je tudi treba sklicati sestanke s predsedniki odborov samoupravnih organov na ravni Železarne, mentorji in strokovnimi delavci CSI.

Zaključni račun Železarne za leto 1988 je odbor obravnaval s stališča uresničevanja sanacijskega programa in ukrepov ter ugotovil, da sta bila program aktivnosti in sanacijski program izvajana dobro. Poudaril pa je, da delo skupine, ki je zadolžena za ukrepe na področju varčevanja z energijo, še vedno ni zaživel v polni meri in da bi z večjo avtoriteto in pooblastili na nivoju delovne organizacije dosegala še večje rezultate.

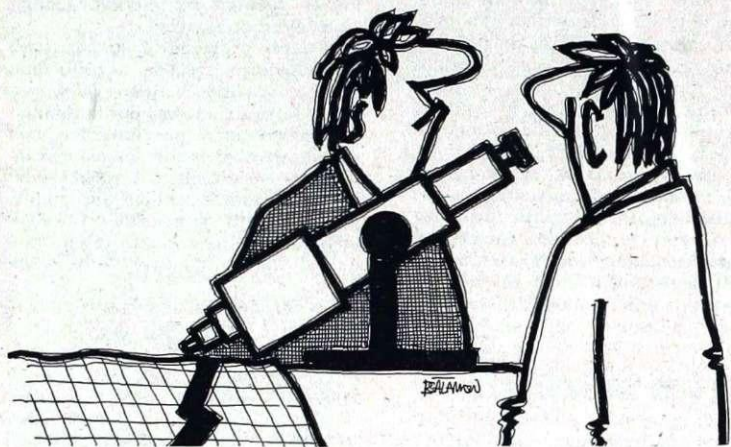
Iz poročila centralne inventurne komisije Delovne skupnosti skupnih služb je razvidno, da manjka pisalni stroj in šest umetniških slik. Zato je odbor komisiji predlagal, da do določene roka poišče manjkajoče stvari, v primeru, da se jih ne najde, pa naj obvesti UJV. Obravnaval je tudi poročilo o rezultatih popisa sredstev in virov skupne porabe Železarne na dan 31.

12. 1988 in poročilo o inventuri sredstev in njihovih virov pri združenih sredstvih Železarne na dan 31. 12. 1988 in nanju ni imel pripomb.

Odbor je obravnaval tudi zahtevo delavca za ustavitev sklepov, ki so posledica mikroorganizacije v delovni skupnosti, in zahtevo za odpravo motenj na področju samoupravljanja. Seznanil se je tudi z informacijo podpredsednika poslovnega odbora, da so odbori za prošnje in pritožbe v TOZD razveljavili več sklepov disciplinske komisije, ki temeljijo na zakonu, in v zvezi s tem sprejel sklep, da se odbore v TOZD opozori na takšne nezakonite sklepe. Strokovna služba pa naj za odbore pripravi navodilo, kako ravnati v takšnih primerih.

Na koncu se je odbor še seznanil s pregledom službenih potovanj in s pregledom porabljenih sredstev za reprezentanco.

CSI — DH

Lahko smo ponosni. Naša proizvodnja je porasla, kar pokukaj

Odbori za gospodarstvo

TOZD Ploščati program

Odbor za gospodarstvo v TOZD Ploščati program je na 2. seji 6. marca obravnaval poslovno poročilo za leto 1988. V zvezi s tehnološkimi problemi predelave TVT določenih kvalitete iz Valjarne bluming štekel, na katere so opozorili tehnološki Hladne valjarne Jesenice (ne dosegajo predvidenih izplevov; posamezne tehnološke poti je treba

ponavljati; delo s tem materialom je nevarno, ker se na valjarskih strojih lomi), je sprejel naslednje sklepe:

- prednost pri naložbah ima rekonstrukcija Valjarne bluming štekel;
- preverijo se tehnološke poti in postroji tehnološka disciplina;
- v sodelovanju z delavci sektorja za razvoj in raziskave se izdelajo poročila,

lo, kaj je bilo v zvezi s tem tudi narejena;

— tehnologe Valjarne bluming štekel se konkretno zadržuje za sodelovanje z delavci sektorja za razvoj in raziskave.

V zvezi z opozorilom delegata Predelave valjanih trakov glede izprena rezanega materiala na Bronx škarkah je odbor zadolžil vodstvo TOZD, da problem prouči.

V okviru te točke je delegat Valjarne debele pločevine opozoril še na nedoseganje izprena in probleme s kupci, delegat Valjarne bluming štekel pa na preveliko porabo plina zaradi nekoordiniranega dela jeklarne. Zaradi tega namreč prihaja do slepega kurjenja oziroma ogrevanja že ohlajenih sarž.

Pod razno je odbor sprejel sklep, da se odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu delovne organizacije posreduje priporočilo, naj se v predlog drobnih naložb vključi tudi aparata za predhodno odkrivanje napak v valjih firme ASKO.

Seveda tudi tokrat seja ni minila brez daril. Triglavski muzejski zbirki v Mojstrani je tako odbor podaril 12 nerjavnih plošč 0,9x1000x2000 milimetrov, Nogometnemu klubu Jesenice 2 nerjavnih plošč 2x1000x2000 milimetrov in 10 nerjavnih plošč 0,5x1000x2000 milimetrov, Gasilskemu društvu Gorje pa 10 nerjavnih plošč 0,5x1000x2000 milimetrov. TVD Partizan Javornik-Koroška Bela je dobil 10 nerjavnih plošč 0,5x1000x2000 milimetrov in vratni podboj 802, SNZ Jesenice pa vratni podboj in 20 kljuk za žlebove.

CSI — BL

Seja delavskega sveta Železarne

(Nadaljevanje s 1. strani)

da se je pravočasno in v skladu s samoupravnimi splošnimi akti začel razpisni postopek za podpredsednika poslovnega odbora za razvoj. Razpisni postopek bo izvedla razpisna komisija v sestavi: Stane Martinč, Oto Kelih, Sašo Piber, Bogomir Ličof, Dušan Sikošek in Janez Pavlin. Komisiji bo nudil strokovno in administrativno tehnično pomoč kadrovskega sektorja.

Na osnovi poročil predsednikov razpisnih komisij za imenovanje direktorja splošnega sektorja in direktorja sektorja za razvoj in raziskave je delavski svet soglasno imenoval:

— Iva Voha za direktorja Splošnega sektorja za mandatno dobo štirih let od 1. aprila 1989 dalje,

— Slavka Ažmana za direktorja Sektorja za razvoj in raziskave za mandatno dobo štirih let od 1. aprila 1989.

V roku enega leta mora Ivo Voh pridobiti zunanjetrgovinsko registracijo.

Dosedanega direktorja Sektorja za razvoj in raziskave Oskarja Kürnerja je delavski svet razrešil dolžnosti zaradi upokojitve z 31. 3. 1989. V času primopredaje oziroma do upokojitve v mesecu juniju tov. Kürner obdrži pravico do svojega dosedanjega dohodka.

Ob koncu seje sta se predsednik poslovnega odbora Boris Bregant in predsednik sindikata Edo Kavčič zahvalila za pomoč in sodelovanje Borisu Pesjaku, podpredsedniku poslovnega

ga odbora za finance, ki z 31. marcem zapuša Železarno, izrazila obžalovanje zaradi izgube strokovnjaka in mu zaželela obilo delovnega uspeha še naprej.

Po omenjenih imenovanjih delavski svet ni več mogel veljavno sklepiti (prisotnih je bilo le še 17 delegatov), zato bodo imenovanje delegata Železarne v skupščino Splošnega združenja črne in barvne metalurgije in li-varn Slovenije, delegatska vprašanja in pobude ter točko razno obravnavali na naslednji seji. Delegati so predlagali, da se ne sklicevali ob takih urah, da se problem nesklepčnosti ne bi ponavljal.

CSI — MZ

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Ploščati program in v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih

objavljamo

prosta dela in naloge v Valjarni debele pločevine za nedoločen čas:

izmenski delovodja proge, šifra 1321, D-5, 15. kategorija, 1 oseba

Pogoji:

— srednja tehnična šola metalurške smeri (štiriletna) in dve leti delovnih izkušenj ali

— delovodska šola metalurške smeri in tri leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na kadrovskega sektorja Železarne Jesenice z oznako Za VDP.

Kaj je novega v sindikatu

V prejšnjem tednu so se člani Izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikat Železarne sestali najprej na seji izvršnega odbora, nato pa še na razširjeni seji s predsedniki osnovnih organizacij sindikata.

Na obeh sejah so razpravljali o aktualnih zadevah delovne in sindikalne problematike, zavzeli pa so tudi stališča do pobude delavcev Delovne organizacije Radoje Dakić iz Titograda. Stališča posredujemo v celoti:

1. Delavci Železarne Jesenice z razumevanjem spremljamo kritične razmere na Kosovu in v Jugoslaviji, vendar nasprotujemo sklicevanju izrednih zborov oziroma mitingov, zato vaše iniciative ne sprejemamo.

2. Večnacionalni sestav delavcev Železarne in občanov Jesenic še naprej predstavlja tradicionalno dobre odnose Jugoslavije v malem. Take odnose smo na Jesenicah vedno negovali in razvijali v skupno zadovoljstvo. Tako bo tudi v prihodnje.

3. Železarji smo trdno odločeni, da bomo z doslednim spoštovanjem in izpolnjevanjem že sprejetih delovnih obveznosti najbolje pomagali reševati krizo, v kateri se je znašla Jugoslavija.

4. Delavci Železarne želimo, da bi naše dobro sodelovanje še poglobljali z medsebojnim sodelovanjem in skupnim prizadevanjem za izboljšanje poslovnih rezultatov in socialne varnosti vseh delavcev in ljudi v Jugoslaviji.

5. Jeseniški železarji si prizadevamo za demokratično in strpno reševanje vseh problemov v okviru legalnih institucij našega sistema. Tako bomo jugoslovanski delavci, združeni v sindikatih, najučinkoviteje pomagali pri uresnitvi treh reform.

6. Možnosti za srečanje med slovenskimi in črnogorskimi delavnimi ljudmi moramo iskati predvsem na gospodarskem področju in na področju naših sindikalnih aktivnosti.

Na sejah so bile obravnavane tudi predvidene aktivnosti za uresničevanje Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe. Predsednik Izvršnega odbora je prisotne seznanil s strokovno oceno o vzrokih za neizglašovanje na referendumu. Temeljne ugotovitve komisije so v glavnem enake kot ocena, ki smo jo izdelali na sindikatu, zato so tudi nadaljne aktivnosti načrtovane skladno s temi ugotovitvami. Ker večina delavcev nasprotuje v glavnem le metodologiji zahtevnosti dela in nalog, sprejema pa Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe in Pravilnik o delitvi osebnega dohodka, je Delavski svet Železarne Jesenice na zadnji seji že sprejel sklepe za nadaljevanje vseh potrebnih aktivnosti. Te so:

1. Veljavnost 3. in 8. poglavja Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe se podaljša za šest mesecev.

2. Referendum o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma in Pravilnika o delitvi osebnega dohodka se ponovi 60 dni po referendumu, ki je bil 21. februarja 1989. Prvi možni rok je 25. april 1989.

3. Metodologija zahtevnosti del in nalog se strokovno izpelje in predstavi vsem obratom v Železarni. Ponovitev referenduma za metodologijo je možna šele po predhodnem soglasju vseh obratov in to šele po šestih mesecih.

Vse priprave in aktivnosti za ponovitev referenduma o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma in Pravilnika je potrebno pričeti takoj. V vsakem obratu oz. sektorju se organizirajo posebne skupine, ki bodo strokovno usposobljene za odgovorno izpeljavo razprave v svojem delovnem okolju. V tej skupini morajo obvezno sodelovati tudi predstavniki osnovne organizacije sindikata, obratovodja in drugi vodilni delavci v obratu. Te skupine sestavi obratovodja, ki ima tudi vso odgovornost za dosledno in strokovno razpravo.

— Prisotni so poudarili, da je potrebno delavce pravilno informirati o vseh podrobnostih, ki jih prinašajo spremembe.

— Regres je možno izplačati tudi, če ne gremo v ponovljen referendum, vendar po dosedanjem veljavnem samoupravnem sporazumu. Isto velja za jubilejne nagrade in nadomestila.

— Odmerjanje nadomestil je po novem ugodnejše.

— Pred razpisom referenduma mora delavski svet preveriti, ali so vse predhodne aktivnosti opravljene zadovoljivo.

— Obratovodje in vodje sektorjev morajo dobiti navodila poslovnega odbora glede organizacije skupin, ki bodo vodile strokovne razprave.

— Vse aktivnosti je potrebno izpeljati v za to določenem roku.

— Izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata aktivno spremljajo izvajanje vseh aktivnosti in se po potrebi vključujejo v razpravo.

Izvršni odbor je 14. marca sprejel poslovno poročilo Železarne Jesenice za leto 1988. Ob tej priložnosti je podal naslednjo oceno:

Izdelavo poročila z vsemi prilogami lahko ocenimo zelo visoko, kar bi nedvomno lahko prispevalo k temu, da bi bile naše razprave razumljive in kvalitetne, vendar pa v mnogih okoljih z razpravo še niso zadovoljni. Organiziranju razprav bo potrebno ob vseh podobnih primerih posvetiti več pozornosti in zahtevati tudi odgovornost vseh tistih, ki so tako razpravo dolžni organizirati.

Naša ocena, ki je nastala na podlagi razprave, je oprta predvsem na spremljanje poslovanja v tekočem letu in na pričakovanja, ki smo jih zapisali pred letom dni v naši oceni.

Tudi letos smo težko čakali na končni rezultat poslovanja, kajti ocene, ki so jih ob različnih priložnostih dajali naši vodilni delavci, so bile razmeroma obetavne. Žal te ocene, ki so sonele predvsem na novembrskih rezultatih, niso bile točne, kajti povečani materialni stroški v mesecu decembru so našo izgubo dvignili na 24,5 milijarde dinarjev. Razloga za zadovoljstvo torej ni, čeprav ne gre spregledati, da je izguba realno nekajkrat manjša od lanske in da bo že v mesecu marcu predstavljala le dobro desetino mesečnega prihodka. Toda izguba vendarle je in naš veliki cilj, da se tudi Železarna uvrsti med uspešnejše delovne organizacije, se je ponovno nekoliko umaknil — morda v naslednje trimestre.

Sam podatek o izgubi, čeprav po višini večji kot smo pričakovali, ima nedvomno svojo veliko vrednost v tem, da je izguba izražena realno in objektivno in da je na tej osnovi možno začrtati vse nadaljne aktivnosti.

Večja ali manjša uspešnost poslovanja je v vsakem primeru povezana tudi z nagradenjem. To smo v lanskem letu še posebno občutili v prvem polletju, ko smo tudi zaradi slabih rezultatov v letu 1987 in seveda zaradi interventnih zakonov v letu 1988 močno zaostali za realnimi osebnimi dohodki. Življenjski stroški so prebili vse meje, zato ni čudno, da se je nezadovoljstvo delavcev izrazilo tudi s stavko in številnimi zbori delavcev, kjer smo delavci upravičeno zahtevali povečanje osebnih dohodkov. Te zahteve so se postopoma uresničevale, izboljšali so se tudi delovni rezultati in z ukinjeno intervencijo države so se proti koncu leta osebni dohodki nekoliko bolj približali povprečju osebnih dohodkov v gospodarstvu Slovenije. Kljub temu še vedno zaostajamo za osebnimi dohodki, ki nam jih dopušča družbeni dogovor naše panoge, po katerem bi morali biti naši osebni dohodki okoli 10 % nad povprečjem gospodarstva Slovenije.

Žal se divjanje cen ne umirja, zato bo tudi vnaprej treba sporni uravnati naše osebne dohodke, predvsem pa bo potreben odločilni skok v višini osebnih dohodkov tako, da bomo ujeli korak s tistim povprečjem, ki nam glede na težino dela in delo v izmenah tudi pripada. Za tako izplačilo so nam potrebni dobri poslovni rezultati in poslovanje Železarne brez izgube. Ocenjujemo, da je ta trend že nekaj časa pozitiven in ne navsezadnje se lahko letos pohvalimo z nekaterimi rezultati, ki jih že nekaj let nismo dosegli. Predvsem velja poudariti preseganje planskih obveznosti, povečanje produktivnosti in navsezadnje tudi naše zmoglosti za pokrivanje naših obveznosti, ki v

tem času prav gotovo presegajo običajno obremenitev. Dobri rezultati v zadnjem času kažejo na to, da delavci kar dobro poznajo pogoje, v katerih posluje naše Železarno, vendar bo prava vez vzpostavljena šele takrat, ko bodo delavci za vložen trud nagrajeni tako, da bosta dosežena primerna socialna varnost in motiv za nadaljnje delo.

Prehod v tržne pogoje poslovanja se je šele začel in pred nami je še veliko težkih in zahtevnih nalog, ki pa jih moramo reševati tako, da bomo vso skrb posvečali delavcem, ki vse krize, prehode iz krize, ukrepe in podobne težave največkrat preveč občutijo na svojih hrbtih.

V naših razpravah je bilo poudarjeno še, da bi morali v Železarni začrtati tako politiko za reševanje stanovanjskih vprašanj, s katero bomo v celoti obvladali naš fond stanovanj in gradili toliko, kot dejansko potrebujemo. Letos bi bilo nujno zagotoviti sredstva za predvideno gradnjo in izboljšanje standarda že obstoječih stanovanj.

Zavzemamo se tudi za to, da izdvojimo nekaj več sredstev za zagotavljanje socialne varnosti; čeprav si bomo vsi skupaj prizadevali za čim večje osebne dohodke, bo še vedno potrebna pomoč tistim sodelavcem, ki iz različnih vzrokov pridejo v posebno težak položaj.

Inovacijsko dejavnost moramo vzpodbuditi tudi tako, da bomo del inovacijskega dohodka uporabili tudi za dodatno stimuliranje delavcev. V preteklem letu nam zaradi nekaterih zahtevnih omejitev to ni uspelo.

Kljub skromnim možnostim, ki nam jih daje rezultat poslovanja, moramo še povečati našo skrb tudi za družbeni standard, za katerega je v skladu skupne porabe potrebno zagotoviti primerne sredstva (za počitniške zmogljivosti, rekreacijo, aktivni odmor, izobraževanje in podobno).

Ocenjevanje doseženih rezultatov je navrglo še več drugih pogledov in ocen, ki jih bomo posredovali v posamezna okolja z namenom, da dosežemo čim boljše sodelovanje.

Ob zaključku velja poudariti tudi to, da doseženi rezultati kažejo pomemben korak naprej k pozitivnemu poslovanju, ki si ga v Železarni že dolgo želimo.

Ocenjujemo, da je poslovna politika naše Železarne pravilno usmerjena in naravnana tako, da prinaša uspehe, zato velja združiti vse delovne moči in strokovnost našega kolektiva in vodstva zato, da ta cilj čimprej dosežemo.

Izvršni odbor je že večkrat obravnaval kadrovske spremembe v Železarni Jesenice. Glede na problematiko prestrukturiranja in s tem povezanega ugotavljanja takih ali drugačnih pre-

sežkov delavcev in na podlagi pomanjkljivosti v postopku in izdaji odločb »kadrovec« je bila Delavskemu svetu Železarne Jesenice dana pisna pobuda, da začne postopek priprave, razprave in sprejemanja KRITERIJEV za reševanje presežka delavcev.

Seznani so se tudi s tezami za prenovo sindikata, ki jih je pripravil Republiki svet zveze sindikatov Slovenije. Prenova sindikata je v teh kriznih razmerah nujna, če želimo, da bo delavec ostal nosilec gospodarske in družbene reforme. Pripravljen teze vzpodbujajo sindikat, da postane samostojna in neodvisna organizacija, pri tem pa mora imeti odločilni vpliv na samoupravljanje. Delovanje sindikata je potrebno natančneje opredeliti, ne pa, da se ukvarja z vsem, kar se dogaja v družbi. Sindikat mora postati taka organizacija, ki bo znala uveljaviti interese svojega članstva. Če se bomo v prenovi sindikata vključili vsi člani, potem resnično lahko pričakujemo, da bo sindikat postal aktivna organizacija delavcev.

Predsednik Izvršnega odbora je predlagal, da se o tezah razpravlja po osnovnih organizacijah, nato pa se pri pombe uskladijo in posredujejo na republiški sindikat.

Na razširjeni seji so spregovorili tudi o sprejemnem postopku in včlanjenju novih delavcev v osnovno organizacijo sindikata. S strani republiškega sindikata ostaja to področje zaenkrat še nedorečeno, v Železarni pa že nekaj časa teče dogovorjen postopek podpisovanja pristopne izjave, s katero se posameznik odloči, da želi postati član osnovne organizacije sindikata. S to izjavo novospregjeti delavec da tudi soglasje k že uvedenemu načinu plačevanja sindikalne članarine v Železarni. Ta postopek je zelo formalen, zato je potrebno podčrtati, da je vključitev novega delavca v sindikalno organizacijo izpeljana šele v obratu, kjer se je zaposlil oziroma v osnovni organizaciji sindikata, ki pokriva to delovno področje. V tem delovnem okolju je novega člana potrebno seznaniti z delovanjem sindikata in mu omogočiti, da v njem tudi aktivno deluje.

Večina osnovnih organizacij sindikata to nalogo sicer opravi, vendar bi vključitvi novega člana sindikata v našo organizacijo le morali nameniti nekaj več pozornosti. Dokler bo obveljal ta postopek, ga bomo poizkušali izboljšati tako, da bomo skladno s predlogom kadrovskega sektorja na sprejemni seminar poslali svojega predstavnika, ki bo novospregjetemu delavcu na kratko predstavil organizacijo in delovanje sindikata. Vsebinska vključitev v delo sindikalne organizacije pa je še naprej zaupana osnovnim organizacijam.

SINDIKAT ŽELEZARNE

Na senčni strani inovacij

Kot član DIATI že dalj časa čutim potrebo, nenazadnje tudi dolžnost, da zapišem nekaj stvari, ki so povezane z inovacijami in tehničnimi izboljšavami. Gre za nagajevanje oziroma izplačila rent inovatorjem na podlagi doseženih prihrankov. Te stvari so širši javnosti manj poznane, pozna jih pač tisti, ki nagrado pričakuje in zato je to pisanje predvsem plod osebnih izkušenj in razmišljanj. Želim torej osvetliti in pojasniti tudi to, morda manj svetlo stran inovatorske medelje.

Pri izračunavanju posebnega nadomestila je odstotek od ustvarjenega prihranka najbolj pomemben za višino nagrade, ki jo dobi avtor, in znaša 1,5 % celotnega prihranka. Nerazumljiva mi je skromna višina odstotka, ki deluje na avtorja prej žaljivo kot vzpodbujajoče. Prav tako je upoštevanja vredna lestvica za izračun prihranka, ki je sicer natančno ne poznam, vem pa, da je regresivna, kaj šele progresivna, čeprav se nagrade izplačujejo samo tri leta. Lestvica je milo rečeno neustrezna, če upoštevamo, da avtor nagrado dobi samo trikrat, uporabnost izboljšave in s tem prihranka pa traja bistveno dalj.

Cas čakanja na izplačilo rente, ki je avtor deležen (traja od izračuna odredka za zaščito industrijske lastnine (OZIL) do naloga za dvig denarja pri blagajni), je odločno predolg.

Izračun prihranka izdelajo, kot že rečeno, sodelavci na oddelku za zaščito industrijske lastnine. En izvod izračuna dobi avtor, en izvod pa komisija za inovacije. Ta je dolžna podati strokovno oceno, skratka potrditi pravilnost izračuna. Naslednje soglasje, ki ga izračun potrebuje, je soglasje odbora za gospodarstvo TOZD, v katerem je izvedena izboljšava. Zgolj slučajnost je lahko, da se je odbor že sestal dva dni pred komisijo za inovacije, ali pa se bo sestal šele čez tri tedne, če smo slučajno na začetku meseca; predvsem pa se odbor ne sestaja le zaradi inovacij. Zanimivo pri tem je, da so strokovne ocene na vseh nivojih že izdelane ob prijavi inovacije oz. tehnične izboljšave, medtem ko je eno leto že poizkusno obratovala. Zakaj torej toliko odobritev in ocen, predvsem za drugo in tretjo rento?

Omenjeni izračun je torej dobil potrebna soglasja in sedaj potuje nazaj na OZIL, kjer ga napotijo na FRS, tam pa dobi še eno odobritev. Tako obogaten izračun sedaj zastavlja, da se izstavi nalog za blagajno. Novator se končno lahko odpravi po nagrado, če je predhodno napisal izjavo, da se na lastno inovacijo ne bo pritožil. Če pa za to »finto« ne ve, bo počakal še en poln mesec, da bo končan rok za pritožbo. Tako bo po vseh teh dolgih tednih končno dobil svoj, z inflacijo oskubljen ter na pol pozabljen in malodušno sprejeto RENTO.

Vtis, ki ga dobi avtor, ko pričakuje plačilo za svoj izdelek, je lahko samo eno veliko razočaranje, občutki pa ponižujoči. Vse to je začinjeno še z nevoščljivimi pripombami in ocenami nepoučenih sodelavcev o gromozanskih zasluhkih novatorjev.

Naj za boljše predstavitev vseh teh stvari obogatim svoja razmišljanja še s praktičnim primerom:

Oddelek za gospodarjenje, plan in inovacije mi je 25. februarja 1989 (vsa čast jim, izračun je bil izdelan točno ob letu) poslal izračun tretje rente za tehnično izboljšavo št. 3013 Predelava pogona ventilatorja na žičarskem stroju Vaughn 5/6.

Izračun je pokazal, da znaša prihranek osem in pol starih milijard letno. Izračun posebnega nadomestila za avtorja na dan 25. februarja pa 52 starih milijonov, kar je 1,6 % celoletnega prihranka. Če se že moram sprijazniti z višino rente oziroma odstotkom pri iz-

računu, pa se ne morem sprijazniti s tem, da odbor za gospodarstvo še ni dal (potrebne?) soglasja iz preprostega razloga, ker se še ni sestal. Odbor ima povsem upravičeno svoj termin in bo potrebno počakati do konca meseca marca. Potem me čaka še že prej omenjena procedura z izjavo o nepritožbi, pa FRS, tipkanje naloga za blagajno, pa tekačice sem, tekačice tja. Tako se torej v tem mesecu (marchu) še ne nadejam izplačila!

S preprostim izračunom in s pomočjo tečajne liste mi ni bilo težko izračunati, da bi vrednost 52 milijonov iz konca februarja do konca meseca marca znašala 67 starih milijonov. Vrednost rente se torej zmanjša kar za četrtno. Inflacije, ki je postala naš najosnovnejši način življenja, seveda v Železarni nihče ne upošteva, prej nasprotno; čim počasnejša procedura, čim več soglasij, potrdil in ostalih polen je očitno osnovno vodilo naše inovatorske politike. Inovatorsko dejavnost seveda močno podpiramo in so nas polna usta na vseh slavnostih, prireditvah, otvoritvah in podobno. Nenazadnje je to tudi uradno potrjena in načrtovana pot našega razvoja k tržno usmerjeni in gospodarsko uspešni delovni organizaci-

ciji — skratka pot v Evropo 1992. Ali res?

Moje skromne izkušnje, ki so opisane v tem prispevku, žal dokazujejo, da je stanje na tem področju tako, kot je opisano.

Ob koncu teh razmišljanj se sprašujem, ali smo inovatorji res samo odvečno breme, naš prispevek k izboljšanju splošnega stanja v podjetju tako nepomemben in ne nazadnje naše nagrade res tako moteče?

Poudarim naj, da že prej omenjene komisije, odbori in oddelki, ki so kakorkoli povezani z inovacijskimi izračuni, niso prav nič krivi. Nasprotno, trudijo se, da bi to dolgovozno proceduro čimbolj skrajšali ali kakorkoli olajšali. Žal z bolj malo uspeha. Stari pravilnik namreč čaka na spremembe že dve leti, čeprav je obupno zastarel in okostenel. Nehote se mi vsiljuje vprašanje, ali ni marsikomu všeč prav tak, kot je. Mučno je delati ob tako licemernih vzpodbudah in ob takem odnosu do nagajevanja. Sploh smo se pa že navadili na vsemogoča podtikanja, očitke in nevoščljivost. Pa vendar! Če so nam nekateri že »fouš«, naj bi nam bili vsaj za kaj. Tako pa je sedaj vse skupaj žal neutemeljeno in nepotrebno.

Naj bo tale prispevek vendarle vzpodbuda odgovornim za čimprejšnje korenite spremembe pri nadaljnjem obstoju in razvoju te dejavnosti. Recimo že bobu bob, inovacijam pa dajmo mesto, kakršno v razvitem svetu že dolgo imajo.

Miloš Gašperin

Izredna seja odbora za gospodarstvo

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne je 15. marca obravnaval pripombe samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb na poslovno poročilo delovne organizacije za leto 1988 in gospodarski načrt za leto 1989 ter sprejel naslednje ugotovitve in stališča, ki jih je posredoval delavskemu svetu Železarne.

Poslovno poročilo delovne organizacije za leto 1988

Stališča, pripombe in vprašanja samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov so se nanašala predvsem na osebne dohodke, stroške, zaposlovanje in na vsebino ter način informiranja o poslovnem poročilu.

Največ pripomb je bilo na realno padanje osebnih dohodkov, ki so seveda upravičene. V gospodarskem načrtu je predvidena njihova realna rast, kar naj bi pomenilo, da bomo dosegli oziroma celo presegli slovensko povprečje v gospodarstvu. Tako rast osebnih dohodkov je naš cilj. Ali bomo cilj dosegli, je odvisno od našega dela in od politike nove zvezne vlade na tem področju, ter od tega, ali nas bodo ponovno omejevali intervencijski zakoni itd.

Drugi sklop pripomb se nanaša na visoke stroške. Ugotovitve delavskih svetov in skupin so pravilne in upravičene. Zato je treba nadaljevati z začetimi aktivnostmi sanacijskega programa, saj so rezerve na področju stroškov še velike. Glede na to, da obseg zunanjetrgovinskega poslovanja negativno vpliva na našo bilanco, mora biti eden od strateških ciljev prava mera uvoz in izvoza.

Tretji sklop so pripombe glede zaposlovanja. V nekaterih okoljih opozarjajo, da zmanjševanje zaposlenih že kaže nekatere negativne posledice. Odbor zato opozarja, da je treba narediti

prerazporeditve. Treba je skrbeti, da se za strokovni kader, ki odhaja z rednim odpovednim rokom ali v pokoj, pravočasno najde nadomestilo.

V četrti sklop je odbor uvrstil vprašanja, ki izvirajo iz premalo natančnega branja za večino preobširnega poslovnega poročila. Zato odbor predlaga, naj se poišče ustrežnejši način informiranja samoupravnih delovnih skupin, kjer naj bi se SDS v okviru razprav o poslovnem poročilu osredotočile predvsem na problematiko in naloge v njihovem okolju.

Gospodarski načrt za leto 1989

Po pregledu pripomb delavskih svetov TOZD in DSSS je odbor ugotovil, da se skoraj vse nanašajo na načrt investicij. Odbor poudarja, da bo izpolnjevanje tega načrta, z vsemi spremembami, ki se bodo pojavile med letom, možno samo, če bomo ustvarili potrebna sredstva. Za vse investicije bo potrebno izdelati ustrezne programe z ekonomsko utemeljitvijo, razen za investicije v ekologijo, ki bodo obravnavane po posebnih kriterijih. O investicijah za manjše tekoče zamenjave osnovnih sredstev in o izdelavi projektov bo tekoče odločal odbor za gospodarstvo. Odbor je še poudaril, da predstavlja gospodarski načrt cilj, ki seveda ni »zabetoniran«. Ena osnovnih nalog mora biti kratkoročno ugotavljanje in obravnavanje stroškov, za kar potrebujemo kvaliteten informacijski sistem.

CSI — MZ

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 27. MARCA DO 2. APRILA

27. marca, Klemen HRIBAR, STK, Jesenice, Udarca 5, ☎ 83-901.
28. marca, Anton KELVIŠAR, Žičarna, Jesenice, Cesta na Golico 16, ☎ 82-475.
29. marca, Tomaž KAVČIČ, PVT, Radovljica, Langusova 39.
30. marca, Sašo KAVČIČ, HVJ, Hrušica 176.
31. marca, Jože KRAMAR, TOZD Tehnične dejavnosti, Mojstrana, Dovje 112, ☎ 89-129.

1. aprila, Oskar KURNER, SRR, Jesenice, Tavčarjeva 9, ☎ 81-214.
2. aprila, Aleš LAGOJA, SRR, Zirovnica, Smokuč 59.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 27. 3.	Borut Cegnar	Igor Logar
Torek — 28. 3.	Vanda Eniko	Ivo Leban
Sreda — 29. 3.	Aleš Robič	Miha Šlibar
Četrtek — 30. 3.	Bojan Finc	Franci Zupančič
Petek — 31. 3.	Klavdij Mlekuž	Franc Bassanese
Sobota — 1. 4.	Milan Ravnik	Miran Kovač
Nedelja — 2. 4.	Jože Cej	Miroslav Zupan

Služba obratne ambulante

Od 27. marca do 1. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.

V soboto, 1. aprila, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.

ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

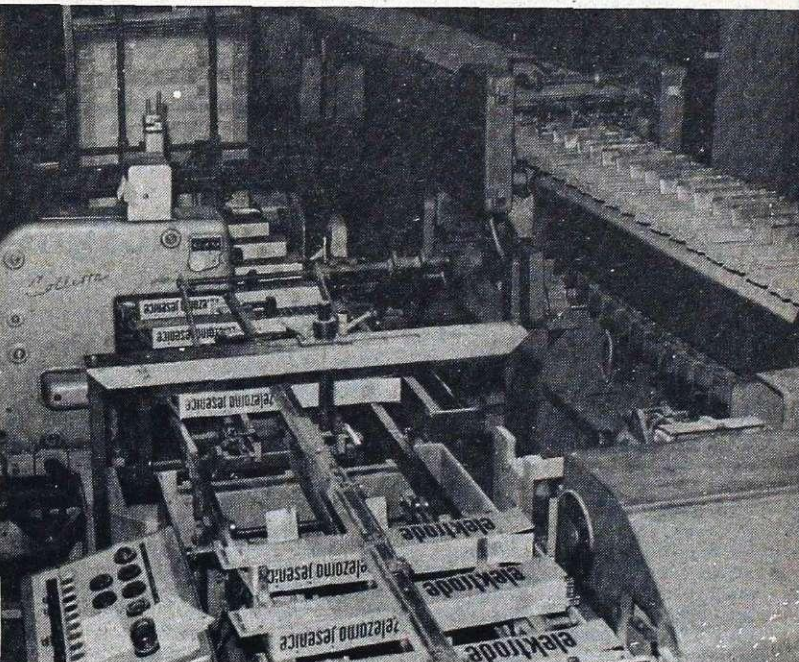
V soboto, 1. aprila, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

25. in 26. marca, Borut VEBER, Jesenice, C. revolucije 11, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

V zadnji fazi (foto: Irena Kučina)

Pregled sestankov SDS

Razprava o poslovanju v letu 1988 oziroma o zaključnem računu po SDS je razgrnila široko paleto vprašanj: od delovnih pogojev, dela zunanjih izvajalcev, izgube, zmanjševanja stroškov, pomanjkanja delavcev v posameznih okoljih itd. Med najbolj pogosta vprašanja pa bi vendar lahko uvrstili problematiko osebnih dohodkov, ki v neusmiljeni dirki z inflacijo ne dohajajo rasti življenjskih stroškov. SDS nabava — zunanja trgovina naprimer ugotavlja, da so se lansko leto realni osebni dohodki bistveno zmanjšali ter da jih je treba dvigniti na normalen nivo, sicer bo motivacija za delo še naprej upadala. Dodaja še, da je mesečna stopnja inflacije 15-20 %, da bo letna okrog 600 % ter da je ob dejstvu, da naši osebni dohodki v prvem tromesečju spet bistveno zaostajajo, nujno treba nameniti večji delež sredstev za osebne dohodke.

Med zanimivejša vprašanja, na katera bi kazalo poiskati odgovor, vsekakor sodi tale ugotovitev SDS kadrovskega sektorja: »Glede na znane in pravilne usmeritve o izboljšanju strukture naše proizvodnje in (tudi) v ta namen zgrajene Jeklarne 2, je nerazumljivo, da je bila struktura prodanih izdelkov za 6 odstotkov slabša od načrtovane, in celo 2,5 odstotka slabša od leta 1987. Še bolj nerazumljivo, da je ta ugotovitev, ki je po našem mnenju zelo pomembna, opredeljena v enem stavku in brez ustreznega komentarja.«

Posebej velja izpostaviti tudi pobudo, ki so jo v okviru razprave o zaključnem računu izrekli SDS delavnica toplotne energije ter parne naprave 1,3, in 4. Ker so razmišljanja zelo zanimiva in se v bistvu tudi dopolnjujejo, naj jih navedem v celoti. SDS delavnica toplotne energije: »SDS je za nadaljevanje akcije za racionalno rabo energije. Obvezno je na vse glavne vode in odcepe za posamezne porabnike vgraditi merilne instrumente. S tem bi lahko uravnavali obremenitev energetskih vodov in s tem racionalno porabo energije. Program akcije racionalne porabe energije naj se izvaja v sodelovanju energetske, energetskega gospodarstva in energetske skupine za racionalno porabo energije v ŽJ.«

SDS parne naprave 4: »Mnenja smo, da bi poraba energije bila znatno manjša, če bi porabnike grupirali glede na zahtevnost in v

razdeljene grupe vgradili ustrezna merila, tako da bi se potrošnikom lahko dostavljala pogodbeni količina ustrezne energije.«

SDS parne naprave 1 in 3: »Porabo energije (toplotne) bi lahko zmanjšali, če bi celotno mrežo energije uravnavali na podlagi zbranih podatkov. To pa sledi, da se v sistem vgradijo tipala, meritve in avtomatika. Trenutna investicija je velika, toda s časom prinese prihranek. Zakaj ne izkoristimo odpadne toplote v Jeklarni 2? Naprava je zgrajena, samo ne dela.«

Med zanimivije pripombe lahko uvrstimo tudi stališča SDS vodstva obrata Valjarna žice in profilov, posebej še v zadnjem delu. SDS najprej ugotavlja, da ni povsem jasno, kaj je meseca decembra povzročilo, da se je izguba (tedaj 11 milijard) povečala za več kot 100 odstotkov. Nadalje se vprašuje, kje so prikazani podatki o poslovanju Železarne Jesenice z drugimi podjetji doma (»MI«) in s tujino (mešano podjetje v Zahodni Nemčiji). Na koncu pa zaključuje: »Delovna skupina ima generalno pripombo na sprejemanje poslovnih poročil po SDS, in sicer: Prav je, da se delovne skupine seznani z rezultati poslovanja, ne strinjamo pa se z glasovanjem za ali proti poslovnemu poročilu, ker s tem prenašamo kompletno odgovornost s tistih, ki bi za poslovanje morali odgovarjati (strokovne službe) na neposredne proizvajalce, ki imajo na finančno poslovanje minimalen vpliv.«

Opozoriti kaže tudi na stališča SDS TPV Bela 2,3,4 in 5, kajti v njihovem zapisniku smo lahko prebrali (ozadja ne vemo) eno najbolj kritičnih in obenem pesimističnih ocen stanja na področju samoupravljanja v Železarni. Takole pravijo: »O zaključnem računu, ki prikazuje precej veliko izgubo, ni kaj razpravljati. Delavci so mnenja, da lahko samo delajo, njihove zahteve pa itak nihče ne upošteva. Tudi sestajanje na SDS je postalo nesmiselno.« SDS poleg tega v zapisniku omenjajo še to, da še vedno niso prejeli odgovora glede beneficirane delovne dobe, da so prispevne stopnje za SIS previsoke, denar pa premalo učinkovito uporabljen ter — pod razno — da se je v obel valjarnah na Beli treba držati sistema dela 5 + 2.

Da bo potrebno na področju samoupravljanja napraviti določene premike in tudi na ta način prispevati k izboljšanju zadovoljstva delavcev, pa ne kaže samo »ocena« omenjenih skupin na Beli, temveč tudi zapleti okrog takomenovanih »kadrovcev« oziroma

»presežkov delavcev« v delovni skupnosti. To kaže posebej omeniti zato, ker se je o tem v Železarni zadnje čase sicer veliko pisalo, bistvene stvari pa so vendarle ostale prikrite. Na primer to, kar ugotavlja družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije v dopisu jeseniškemu pravobranilcu: da je »z razporeditvami na dela in naloge »kadrovcev« delovna skupnost prikrila dejstvo, da so delavci, katerih delo po reorganizaciji ni več potrebno, ostali nerazporejeni« ter »da je odbor za delovna razmerja na dela in naloge »kadrovcev« razporedil delavce brez ustrezne pravne podlage v samoupravnih splošnih aktih.«

Na isti problem je sicer jeseniški pravobranilec opozoril že v daljšem dopisu z dne 21. novembra 1988 (naslovil ga je na vodjo CSI, v vrednost pa ga je poslal tudi Občinskemu svetu ZSS Jesenice in IO OOS Železarne Jesenice), kar pa tedaj ni nihče upošteval. Takole zaključuje svoj dopis: »Kriterije in pogoje za določitev delavcev, katerih delo ni več potrebno, ste dolžni delavci urediti v samoupravnem splošnem aktu (najbolje v samoupravnem sporazumu o združitvi v DO), ki določa tudi sicer skupne osnove in merila za urejanje delovnih razmerij (134. člen Zakona o združenem delu) in v samoupravnem splošnem aktu TOZD, ki ureja delovno razmerje. Kriterije in pogoje v skladu z ZZD ni mogoče sprejeti z začasnim sklepom delavskega sveta.«

Na potezi je sedaj delavski svet delovne skupnosti. Občinski pravobranilec je namreč nanj naslovil naslednjo pobudo, citiram: »1. da spremeni oziroma dopolni svoje sklepe o sprejemu mikroorganizacije z veljavnostjo, ko bo delavskemu svetu predložen program razporeditve delavcev, ki so ugotovljeni kot kadrovske višje (po postopkih, določenih v samoupravnih splošnih aktih DSSS);

2. da razveljavi sklepe odbora za delovna razmerja o razporeditvi delavcev na dela in naloge »kadrovcev«;

3. da izpelje postopek za dopolnitev samoupravnih splošnih aktov s kriteriji in merili za ugotavljanje presežkov delavcev;

4. da v roku 30 dni zavzame stališče do pobude družbenega pravobranilca samoupravljanja ter ga v istem roku seznani s sprejetimi stališči, sklepi in ukrepi.«

(se nadaljuje)

Občni zbor poklicnih gasilcev

V začetku marca je bil letni občni zbor Industrijskega gasilskega društva (IGD) in Poklicne gasilske in reševalne službe Železarn (PGRS), ki mu je predsedoval Tone Varl. Pregledali so svoje delo v enoletnem obdobju. Pogovarjali so se o težavah, ki jih pestijo in lastnih pomanjkljivostih, pa tudi o uspehih, ki so jih dosegli.

Uvodna poročila sta podala predsednik IGD Tone Varl ter poveljnik IGD in PGRS Sandi Kotnik. Tone Varl je v svojem poročilu poudaril, da so težke gospodarske in družbene razmere v preteklem letu vplivale tudi na gasilsko dejavnost. Izgube v delovnih organizacijah, predvsem v Železarni, so neposredno vplivale na zmanjševanje sredstev, potrebnih za delo IGD oz. PGRS in ostalih gasilskih društev v občini. Zato bi morali letošnji poslovni in proizvodni rezultati v Železarni, kot je dejal, pozitivno vplivati tudi na področje gasilske dejavnosti.

Zaradi težkih gospodarskih razmer, predvsem v Železarni, je bilo do novembra oz. decembra lani komaj dovolj sredstev za pokrivanje osnovnih potreb dejavnosti, zato ni bilo sicer ujujnih vlaganj v posodobitve opreme, kar bi pomenilo tudi večjo mobilnost in akcijsko učinkovitost PGRS in gasilskih društev v občini. Delno so se razmere izboljšale po uveljavitvi republiškega predpisa o statusu poklicnih gasilskih in reševalnih enot, s katerim so se zmanjšale obveznosti vračanja sredstev delovnim organizacijam, ki so poslovale z izgubo; predpis je začel veljati maja lani. Zaradi boljših gospodarskih razmer in omenjenega predpisa so kljub silovitosti inflacije lahko uresničili nekatere naložbe. Predvsem z združenimi sredstvi SIS za požarno varnost in Železarni, pa tudi drugih DO v občini, je nabavljen komandni pult, dobili pa so tudi akcijo za nabavo manjšega avtomobila za opravljanje tehničnih servisov in podobnih nalog. Med pomembne dosežke v preteklem letu je uvrstil tudi uveljavitev benedicirane delovne dobe za poklicne gasilce.

Posebej je poudaril dva problema, ki že vrsto let pestita IGD oziroma PGRS. Prvi je nedvomno kadrovske. Na dnevnem redu občnih zborov se pojavlja že vrsto let zapored. Lani je bil na osnovi strokovne analize določen normativ, ki zahteva 41 poklicnih gasilcev. Trenutno jih šteje PGRS 36. Pet jih gre v pomoč do konca tega meseca, še štirje pa do konca leta. Brez novih moči jih bo ostalo komaj za dvoimensko delo. Treba se je vprašati: Kdo je odgovoren za zagotovitev relativno normalnih pogojev za požarno varstvo. To ni le stvar gasilcev, ampak širše družbene skupnosti, v tem primeru Železarni in družbenopolitičnih skupnosti ter združene dela v občini. Na to je treba misliti, še preden nas začnejo pretresati elementarne nesreče in požari z vsemi posledicami, ki jih prinašajo. Kadrovske razmere v PGRS so zaskrbljujoče tudi zaradi specifične dejavnosti, za katero je treba kadre dalj časa ustrezno usposabljanje.

Drugi problem, ki ga je poudaril, je opredelitev mesta in vloge PGRS v Železarni. Na to so opozorile polemike v nekaterih krogih v Železarni sredi preteklega leta, češ da je PGRS treba izločiti iz Železarni, ker je ta enota dejansko »občinska«. Nepoznavanje razmer in zahtev nas pri takih dilemah lahko kaj hitro zavede, je dejal Tone Varl. »Pri opredelitvi mesta in vloge PGRS v Železarni oz. občini moramo upoštevati vrsto dejstev, ki so navsezadnje tudi narekovala ustanovitve poklicne gasilske enote pred 52 leti, pred skoraj tridesetimi leti pa tudi priključitev občinske poklicne gasilske desetine k PGRS. Upoštevati je treba požarno ogroženost v Železarni in občini, način financiranja, širitev dejavnosti itd. Zato menim, da se bo treba o tem problemu še letos dogovoriti v okviru Železarn in občine, skupaj s SIS za varstvo pred požari.«

Poveljnik IGD in PGRS Železarn Sandi Kotnik je v svojem poročilu najprej poudaril, da je požarna varnost sestavni del splošne varnostne kulture in je tudi z zakonom jasno opredeljena. Zavest o pomembnosti požarno varstvene dejavnosti je še vedno premalo prisotna v mnogih okoljih, tudi med

najodgovornejšimi v Železarni in širši družbeni skupnosti, saj gasilec mnogi ne priznajo statusa, ki jim gre kot službi posebnega družbenega pomena. Tisti, ki jih imajo za delovni višek ali družbeno breme, naj pomislijo, kot je dejal, kaj pomeni ena sama uspešno in pravočasno izvedena akcija. Dotaknil se je tudi govorice o »neki novi organiziranosti«. Pravi, da so organi družbenopolitičnih skupnosti in samoupravni organi v Železarni pravilno ukrepali, ko so 1963. leta iz dveh poklicnih enot samo za Železarno in vso jeseniško občino. Zato ima ta enota status teritorialne enote. Ta oblika organiziranosti je sicer najbolj racionalna, vendar ima tudi svoj negativni odraz v nagrajevanju, ki je v mejah nagrajevanja delavcev DSSS v Železarni in sta specifičnost gasilskega poklica ter njihova družbena pomembnost premalo upoštevana.

Tudi kadrovska zasedenost, ki je predpisana z zakonom, se rešuje prepočasno, pač po splošnih načelih zaposlovanja v DSSS. Minimalna zasedenost izmen (vodov) je že vplivala na končni izid akcije oz. naloge. Na srečo še ni bilo treba gasiti ali reševati na dveh krajih hkrati, ker ene od nalog prav gotovo ne bi opravili. Ukrepi, ki bi temu sledili, za vodstvo PGRS ne bi bili prijetni. Prav zato smo o stanju informirali vse pristojne organe od DO do republiških. Kazalo bi izkoristiti večji interes za zaposlitev v PGRS, zaradi pojavljanja viškov delavcev, zlasti zato, ker so kriteriji za sprejem pri poklicnih gasilcih zelo strogi.

Kljub težavam je bilo v preteklem letu rešenih nekaj problemov, ki so se vlekli vrsto let. Uveljavljena je bila benedicirana delovna doba za poklicne gasilce, sistematizirana so delovna mesta, izboljšala se je opremljenost enote (komandni pult, službeni avtomobil).

Spregovoril je tudi o požarnovarnostni zavesti, ki je pri občanah še vedno preskromna. Kar šestindvajsetim od sedemdesetih požarov, kolikor jih je bilo lani v jeseniški občini, je botrovala človeška malomarnost. Občani oz. delavci pa so sami pogasili 111 začetnih požarov.

Na koncu svojega poročila se je obrnil na vse odgovorne, naj s svojo avtoriteto in možnostmi, ki jih imajo, pri-

pomorejo k reševanju problemov, s katerimi se soočajo poklicni gasilci. Kot glavne pa je označil kadrovske probleme, nagrajevanje in nerešen status poklicnih gasilcev.

Boris Bregant, predsednik PO Železarni, je ob pozdravu izrekel pohvalo PGRS za delo, opravljeno v preteklem letu. Glede statusa je menil, da v Železarni ni nikogar, ki bi lahko argumentirano trdil, da je PGRS nepotrebna oz. odvečna. Znotraj DO se dogajajo premiki, predvsem kadrovske in organizacijske, ki so za mnoge zelo neprijetni. Vendar je to ob dejstvu, da je treba delati bolj solidno, z manj ljudmi in manjšimi stroški, nujno. Postavlja se vprašanje, kako postaviti to dejavnost v okvir strokovnega sistema Železarni. Omenil je tudi problem pomanjkljive opremljenosti poklicnih gasilcev, ki pa je kljub vsem težavam vedno boljša.

Karol Trampe, predsednik Občinske gasilske zveze, se je v svoji razpravi vprašal, kako v tej dejavnosti delati v prihodnje. Tudi zadnji požar na pobočju Jelenkamna je pokazal, da gasilec primanjkuje sodobne opreme, pa tudi kadrovska zasedba ni zadostna.

d. b.

Kako oživiti delo OO ZK v Slovenskih železarnah

V začetku marca so se v Kropi komunisti sezda Slovenske železarn pogovarjali o tem, kako oživiti delo osnovnih organizacij zveze komunistov v sozdu. V razpravi sta sodelovala tudi člana predsedstva SAK ZK SOZD Slovenske železarn iz Železarni Darko Katrašnik in Oto Kelih.

Podlaga za razgovor o delu osnovnih organizacij so bile teze za oživitve njihovega dela, katere so pripravili v Železarni Jesenice. Komunisti akcijske konference sozda so jih podprli, saj so zelo kratke in jedrnat. Centralni komite zveze komunistov Slovenije pa

prilaga tudi predlog o prenovi zveze komunistov, v katerem bo precej novosti. Zato so se dogovorili, da bodo na podlagi predloga prenove in tez delo osnovnih organizacij ZK še enkrat obravnavali. Pred tem pa bodo organizirali razgovor z enim od članov CK ZKS, ki so sodelovali pri oblikovanju predloga prenove, in na razgovor povabili tudi predstavnike osnovnih organizacij zveze komunistov v sozdu.

Ko bodo v osnovnih organizacijah razpravljali o prenovi zveze komunistov, bodo izhajali tudi iz nove organiziranosti delovnih organizacij in si pomagali s tezami, ki poskušajo odgovoriti predvsem na naslednja vprašanja: kje so vzroki za slabo delo, o čem se najraje pogovarjamo, kakšna naj bo vsebina dela, kako začeti spreminjati tako stanje in kakšna naj bo organiziranost. Prve teze za oživitve dela osnovnih organizacij so prišle iz Železarni Store, na predsedstvu akcijske konference ZKS SOZD pa so se dogovorili, da jih v jeseniški železarni dodelajo. Seveda pa teze same po sebi ne bodo ničesar spremenile, če ne bomo iskreno odgovorili tudi na vprašanje, ali smo pripravljeni bolj uspešno delati in sprejete sklepe tudi uresničevati.

Z neaktivnostjo osnovnih organizacij in konferenc v tozidih se srečujejo v celotnem sozdu, le da je organiziranost komunistov različna; ponekod imajo samo eno osnovno organizacijo (Tovil, Žična, Plamen), druge pa jih je več in so organizirane po obratih ali po tozidih. Osip članstva je tudi v drugih delovnih organizacijah zelo velik, pravzga razloga za izstop pa vedno niti ne poznajo; previsoka članarina je prevečkrat le dober izgovor. Na večje število izstopov je zelo vplivala tudi sedanja situacija v zvezi komunistov Jugoslavije; tako je sedaj v sozdu še okrog tisoč komunistov, kar predstavlja šest odstotkov zaposlenih. Še ne tako daleč je bil delež komunistov v Slovenskih žele-

zarnah deset odstotkov.

V razpravi o tezah so komunisti govorili predvsem o tem, da je treba organiziranost graditi iz osnovne organizacije naprej do republiških nivojev, ob tem pa se takoj pojavi vprašanje, ali so potrebni medobčinski in mestni komiteji ter kakšno število profesionalcev v zvezi komunistov. Ta bo morala tudi precej drugače pristopiti k zelo celovitemu problemu strukture članstva, saj v zvezi komunistov ni mladih. Na srečanju komunistov sozda so tako navajali primer, da je v radovljški občini povprečna starost komunistov 47 let, v Železarni Jesenice pa jih je od štiristo članov le 24 mlajših od 28 let. Mladi v zvezi komunistov ne vstopajo, ker je mladinska organizacija v zadnjem času zelo močna in interesno bolj organizirana, pa tudi prihodnost mladih zaradi sedanjih socialnoekonomskih razmer ni ravno rožnata. Mladi so namreč tisti, ki najtežje dobijo stanovanje, ki ga potem še težje opremijo, oni so tisti, ki se zaradi slabega družinskega proračuna ne morejo izsolati, če pa se, pa čakajo na zaposlitev. Radosti materinstva pa pogosto zagrenijo visoki stroški otroškega varstva.

Komunisti akcijske konference SOZD Slovenske železarni so se razšli z ugotovitvijo, daje potrebno izvajati sprejete sklepe na kongresu in prvi konferenci ZKS za usmeritev dela osnovnih organizacij, in sicer: pospešiti idejno, kadrovske, organizacijske in moralno prenovo v zvezi komunistov; utrditi in ne odpraviti samoupravljanje; povečati moč legalnih institucij sistema; povečati in okrepiti sodelovanje pri prenovi družbenopolitičnih organizacij; okrepiti odgovornost članov zveze komunistov; dati ustrezno podporo znanju in sposobnostim.

Se tudi vam zdijo ti sklepi zelo poznani, kot da bi jih že velikokrat slišali? Tudi naša sogovornika se strinjata, da ti sklepi v bistvu niso nič novega, zato toliko bolj pogrešata analizo, kaj je bilo v skladu s temi sklepi že narejeno. Zveza komunistov Slovenije ima zelo veliko podporo članov in nekomunistov, z doslednim izvajanjem sprejetih sklepov pa bi bila ta lahko še večja. In to je tudi edini način, da ohrani svojo avantgardnost.

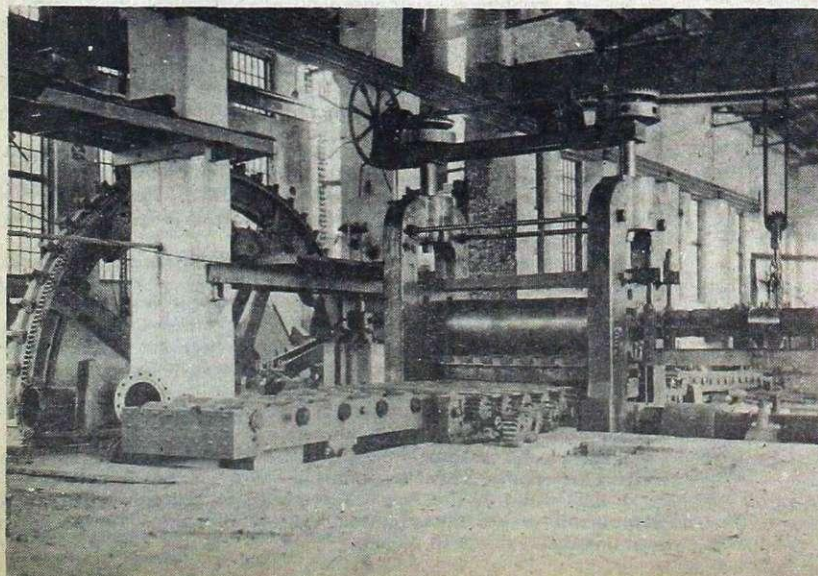
Lilijana Kos

Brezveterje v dolini gornjesavski

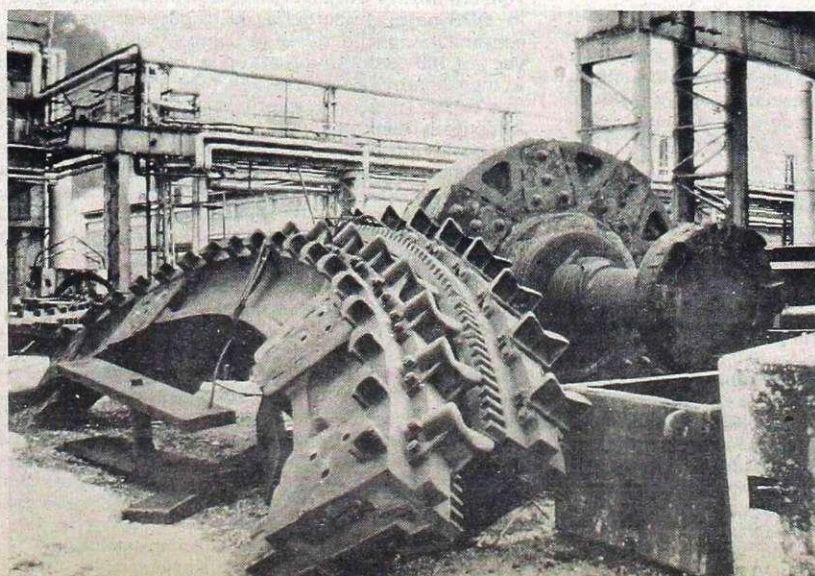
Vsakega 15. v mesecu sem vse bližje prepričanju, da beseda PLACA izhaja iz srbsko-hrvaškega glagola PLAKATI.

Med razpisne pogoje za posamezna delovna mesta bo treba čimprej uvrstiti tudi: — ustrezen koeficient upogljivosti hrbtenice. Tako bi bili vsi kandidati seznanjeni z vsemi pogoji!

Veter

Notranjost pločevinske valjarne na Javorniku.

Leonard danes.

Šestdeset let mesta Jesenice

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tu pa so imeli največji pomen delavski domovi (pri Jelenu, Kerkov dom, dom Orlov). Sava je zaradi centralne lege imela velik pomen tudi pri razvoju šol, od osnovne šole — kasnejše gimnazije, nemške, kasnejše meščanske šole, do osnovnih šol Tone Čufar in Prežihov Voranc.

Paradoks razvoja Jesenic je bil pravzaprav v tem, da se je na najboljši zemlji in najugodnejši lokaciji širila industrija, stanovanjski del pa je izrnila na obronke Karavank in pod Mežaklo. Podmežakla je tipičen primer delavske kolonije, ki se je morala umakniti industriji na desni breg Save, kjer ljudje pravijo, da jih tri mesece pozimi ne obsije sonce, kakor ne poleti luna. Naselje je nastalo med obema vojnima, zaradi neprimerne lokacije pa večjega napredka nikoli ni doživelo. Kljub športnemu parku v »kurji vasi« in manjšim podjetjem (npr. Kovin) Podmežakla ni doživela razcveta

Save, v najnovejšem času pa je vse bolj aktualna zaradi nove avtoceste, ki bo vzdolž Podmežakle stekla že čez nekaj let.

Jesenice, sedež jeseniške občine, so politično, gospodarsko in kulturno središče Gornjesavske doline. Mesto leži ob bregovih Save Dolinke med Karavankami in Mežaklo. Ko je leta 1929 Ilustrirani Slovenec objavil dvostranski reportaž o Jesenicah, je zapisal: »Širšemu svetu je postal ta kraj znan zlasti po letu 1906, ko je postal vpričo zgradbe nove bohinjske železnice važno prometno križišče. Na eni strani so se razvile tam še nove industrije (poleg železarstva op. T.K.) (tovarnica elektrod na Blejski Dobravi, cementarna v Mojstrani), na drugi strani je pa pasiralo Jesenice vsako leto na tisoče in tisoče izletnikov, letoviščarjev in planincev, ki so hiteli na Bled, v Bohinj, v Triglavsko pogorje, v Karavanke itd.

Ves industrijski kompleks Jesenice — Sava — Koroška Bela — Javornik ima nad 8.000 prebivalcev. Zato in pa

zaradi siceršnje vestranske važnosti Jesenic je gotovo prav, da so povzdignjene sedaj v mesto, kateremu želimo še nadaljnega razmaha in procvita...

Seveda je šestdesetletni jubilej v primerjavi z mesti, ki so svoje mestne pravice dobila že v srednjem veku, skoraj smešno, vendar pa neprekinjeno topilništvo in rudarstvo od 14. stoletja dalje daje Jesenicam stoletne tradicije in častitljive starosti. Svoje tržne pravice so imele Jesenice že sredi 14. stoletja, kar seveda ni nepomembno.

Na tem stoletnem prepisu so Jesenice doživljale svoje dobre in slabe čase, številne generacije priseljencev je spreminjalo podoba kraja, kot rdeča nit pa se je vseskozi kljub gospodarskim krizam ohranilo železarstvo, ki je dajalo kruh dolini.

Jubilej mesta Jesenic je govoto priložnost za razmislek o prihodnosti in perspektivi mesta in krajev doline ob Savi.

Nerealizirana pobuda o samoupravnem organu za mesto Jesenice

Osnovna organizacija ZKS v krajevni skupnosti Sava, ki spada med bolj aktivne OO ZKS, je na svojem zadnjem sestanku znova oblikovala zahtevo po ustanovitvi samoupravnega organa za mesto Jesenice.

Pobuda za ustanovitev posebnega in samostojnega samoupravnega organa za mesto Jesenice ni nova, saj je nastala v razgovorih o samoupravnem delovanju in odločanju v krajevnih skupnostih v mestu Jesenice. Ti razgovori so bili izvedeni v preteklem letu. Vzporedno s tem pa so o konkretnih nalogah zveze komunistov pri krepitvi in razvoju samoupravljanja v krajevnih skupnostih razpravljali tudi člani ZKS, ki so organizirani v OO ZKS v krajevni skupnosti Sava.

V osnovni organizaciji ZKS Sava so na svojem zadnjem sestanku letos s pregledom in z oceno o opravljenih nalogah v preteklem letu ugotovili, da pobuda za ustanovitev samoupravnega organa za mesto Jesenice še ni uresničena. Zato so oblikovali zahtevo, da v OK SZDL proučijo zahtevo in pobudo za ustanovitev samoupravnega organa za naše mesto.

Zakaj je nastala ta pobuda? V krajevnih skupnostih, ki so organizirane v mestu Jesenice, ugotavljajo, da:

- obstaja pomanjkljivo, neustrežno in parcialno sodelovanje med krajevnimi skupnostmi v mestu,
- ni ustreznega samoupravnega in tudi političnega povezovanja,

— so v mestu institucije in dejavnosti, ki so pomembne za vse krajeane in prebivalce mesta,

— so prisotna vprašanja in problemi, ki so skupnega pomena in jih ni mogoče reševati samo v posamezni krajevni skupnosti itn.

To pomeni, da je potrebno ustanoviti posebni in samostojni samoupravni organ za mesto, ki bi opravljal predvsem koordinativno in usmerjevalno vlogo. Delovanje takšnega organa naj bi med drugim omogočilo:

— organizirano samoupravno povezovanje in delovanje pri vprašanih in problemih, ki imajo skupni pomen za celo mesto,

— oblikovanje politike in usmeritev za vsklajeno in organizirano urejanje in zadovoljevanje potreb, interesov in želja krajanov in prebivalcev mesta itn.

Ne gre torej za to, da bi spet ustanovili nek novi samoupravni organ, ki bi deloval sam po sebi ali zaradi samega sebe. Sočasno tudi ne more biti nek nadorgan v hierarhiji organov, ampak samoupravni organ, ki more in mora nastati kot izraz potreb in interesov po vsklajevanju in usmerjanju aktivnosti skupnega in splošnega pomena v in za mesto Jesenice.

Zbor krajanov v Ratečah

Na zboru krajanov, ki je bil pred nedavnim v Ratečah, so obravnavali poročilo o delu krajevnih skupnosti Rateče za leto 1988 in program dela krajevnih skupnosti za leto 1989.

V preteklem letu so precej pozornosti namenili kmetijstvu, telefoniji in komunalni ter pripravili dolgoročni program turistične, komunalne in športne infrastrukture v Ratečah. Predvsem bi radi pospešili urejanje območja jezera Ledine, kjer je v poletnih mesecih pravo leglo komarjev, ki povzročajo velike probleme samemu kraju in turizmu, vendar Kmetijskozemljiška skupnost občine Jesenice nima za to nobenega posluha. Tako ostajajo Ledine še naprej jabolko spora, predvsem zaradi izredno drage investicije, saj bi bilo potrebno zgraditi pretok vode mimo Želencev.

O opredelitvi kmetijskih zemljišč in območij v občini Jesenice je Republiška komisija za recesijo in opredelitev kmetijskih območij kljub večkratnim pritožbam krajevnih skupnosti odločila, da Rateče ostanejo v hribovitem območju, kar je tudi predlog Kmetijskozemljiške skupnosti občine Jesenice, in ne v visokogorskem območju, kot so predlagali in utemeljevali v KS Rateče.

O možnosti gradnje Evrotel v Planici so se predstavniki KS Rateče dogovarjali s Turističnim društvom Kranjska Gora n SCT Ljubljana, žal pa niso dobili podpore. Tudi o izgradnji obrata

Avtomontaže v Ratečah je v preteklem letu tekla beseda s predstavniki občine, vendar brez pravih rezultatov. Na pokopališču so opravili in uredili vse dogovorjene naloge in opravili tudi del nalog, ki bi jih morali opraviti drugi. Končana je tudi gradnja objekta za hrambo strojev KS Rateče in avtomobilov Smučarskega društva Rateče. Veliko pozornosti pa so namenili tudi varstvu okolja in sanaciji divjih smetišč.

V letošnjem letu načrtujejo postopno urejanje javne kanalizacije in zazidalnega načrta Rateče-vzhod, nadaljevale se bodo priprave in pogovori za urejanje Ledine, poskrbeli bodo za povezavo vodovoda Tamar-Rateče na razvodno omrežje v središču vasi, uredili bodo hidrantno omrežje in obnovili ter delno asfaltirali cesto skozi naselje. Delno bodo obnovili kanalizacijo meteornih voda, jaške in prečne kanale, nabavili bodo koše za smeti po naselju in opremo za opravljanje zimске službe ter končali dela na garaži. Nadaljevala se bodo vzdrževalna dela na pokopališču, vzdrževanje in čiščenje kanalizacije, sanacija divjih smetišč ter redna vzdrževalna dela po naselju.

Področje telefonije je ostalo za Rateško krajevno skupnost tudi v letu 1988

odprti problem. Kljub obilici sestankov se zadeve na tem področju počasi odvijajo in premikajo na boljše, čeprav navzven tega ni čutiti, ker telefonov ni. Krajevni skupnosti je uspelo vsaj toliko, da se je vrnila v program za leto 1989. Tako naj bi letos postavili avtomatsko telefonsko centralo, podpisali pogodbo za projektiranje, dobavo in montažo nove ATC in prenos sistema ter priključili 80 novih naročnikov na omrežje.

Lojze Kerštan

2. večer prvoaprilskih laži in šal na Hrušici

Hruščanski kulturni zanesenjaki se ne dajo kar tako. Kljub kadrovskim in nekaterim drugim težavam pri DPD Svoboda Ivan Krivec so se odločili, da v soboto, 1. aprila, organizirajo 2. večer prvoaprilskih laži in šal.

Lanskoletni večer je z nekaterimi lepimi napakami uspel, letos pa napovedujejo prireditev na še bolj kakovostni ravni. Ta dan bodo vsi obiskovalci prireditev, ki se bo začela ob 20. uri v dvorani DPD Svoboda, lahko lagali po mili volji in zbijali šale. Gradiiva za to je v našem burnem vsakdanu več kot dovolj. Posebna komisija bo zbiralala in ocenjevala laži in šale, avtor najboljše laži pa bo prejel zveneč naziv Lažnivec Hrušice 89.

Program prireditev bo izredno pester. V goste spet prihaja znana slovenska zabavna skupina Obvezna smer, organizatorji bodo pripravili nagrade za avtorje najboljših šal, srečolov, napovedujejo pa še nekaj zanimivih gostov.

Ta dan bo na Hrušici vse zlagano in šaljivo, resnična je edinole napoved, da ta prvoaprilska šala in prireditev 1. aprila ob 20. uri zagotovo bosta.

J.R.

Program aktivnosti KS ZSMS do 1. aprila

V četrtek, 23. marca: seja sveta ZSMS SOZD Slovenske železarne v Ljubljani,

v soboto, 25. marca: prva letošnja lokalna delovna akcija v Železarni, v ponedeljek, 27. marca: seja predstavnikov ZSMS s kulturnimi delavci Jesenic glede srečanja mladih črne metalurgije Jugoslavije,

v petek, 31. marca: ponovljena programskovolična konferenca KS ZSMS, s pričetkom ob 17. uri, v spodnjih prostorih restavracije Kazina. Ob isti uri in prav tako v restavraciji Kazina bo zbor brigadirje v Železarni Jesenice v počastitev dneva brigadirjev ter družabni večer OO ZSMS TOZD Družbeni standard.

Do 31. marca naj bi se sestala še vodstva vseh aktivov, komisija za šport pa naj bi izvedla hokejsko tekmo z ekipo Bolnice Jesenice, na kateri se bodo igralci in igralke bolj objemali kakor igrali grobo moško igro. Ekipi naj bi imeli več žensk kot moških.

Brigadirjem vse najboljše za njihov praznik, 1. april, z vso resnostjo!

I. Predsedstvo OK ZSMS Jesenice objavlja

Razpis

1. Priznanje MESECA MLADOSTI

a) Priznanje MESECA MLADOSTI je najvišje priznanje OK ZSMS jesenice in se podeljuje:

- mladim družbenopolitičnim aktivistom, ki s svojim večletnim in uspešnim delom v ZSMS prispevajo pomemben delež k idejni in akcijski krepitvi;
- mentorjem, ki s svojim večletnim družbenopolitičnim in vzgojnim delom dosegajo izrazite uspehe pri vključevanju mladih v aktivno družbenopolitično delo in delo na interesnih področjih;
- osnovnim organizacijam ZSMS, ki so v preteklem obdobju z dobro organiziranostjo mladih v svojem okolju najuspešneje prispevale k izvajanju aktivnosti ZSMS in izrazito izstopale po svojih delovnih uspehih;
- družbenim organizacijam in društvom v občini, ki so v preteklem obdobju dosegala pomembne uspehe pri organiziranju in vključevanju mladih v oblike interesnega delovanja in s tem prispevala h krepitvi ZSMS kot najširše demokratične fronte mlade generacije.

2. Srebrni znak ZSMS

a) Srebrni znak se podeli

— mladim družbenopolitičnim aktivistom v občini, ki s svojim aktivnim in uspešnim delom prispevajo pomemben delež k idejni in akcijski krepitvi ZSMS;

— mentorjem, ki s svojim družbenopolitičnim vzgojnim delom dosegajo izrazite uspehe pri vključevanju mladih v aktivno družbenopolitično delo na interesnih področjih;

— osnovnim organizacijam ZSMS, ki so v preteklem obdobju z dobro organiziranostjo mladih v svojem okolju najuspešneje prispevale k izvajanju aktivnosti ZSMS in izrazito izstopale po svojih delovnih uspehih;

— družbenim organizacijam in društvom v občini, ki so v preteklem obdobju dosegala pomembne uspehe pri organiziranju in vključevanju mladih v oblike interesnega delovanja in s tem prispevala h krepitvi ZSMS kot najširše demokratične fronte mlade generacije.

b) Srebrni znak ZSMS se praviloma podeli kandidatom, ki so že prejeli bronasti znak ZSMS.

c) Predloge za obe priznanji lahko predloži vsaka OO ZSMS, organi OK ZSMS ter druge družbenopolitične in družbene organizacije in društva.

d) Bronaste znake ZSMS podeljujejo OO ZSMS in ostala osnovna okolja svojim najzaslužnejšim članom.

II. Predsedstvo Republiške konference ZSM Slovenije objavlja

razpis

1. Zlati znak ZSMS

Zlati znak ZSMS se podeli:

— mladim družbenopolitičnim aktivistom, ki s svojim večletnim in uspešnim delom v ZSMS prispevajo delež k njeni idejni in akcijski krepitvi ter so za to praviloma že prejeli priznanje srebrni znak ZSMS;

— mentorjem, ki s svojim večletnim družbenopolitičnim in vzgojnim delom dosegajo izrazite uspehe pri vključevanju mladih v aktivno družbenopolitično delo in delo na interesnih področjih ter so za to praviloma že prejeli srebrni znak.

2. Plaketa ZSM Slovenije

Plaketa se podeli:

— družbenim organizacijam in društvom, ki več let zaporedoma dosegajo uspehe pri organiziranju in vključevanju mladih v oblike interesnega delovanja in s tem prispevajo h krepitvi ZSMS kot najširše fronte mlade generacije ter so za to praviloma že prejeli priznanje srebrni znak ZSMS;

— občinski konferenci, univerzitetni konferenci ZSMS, ki je v preteklem obdobju v družbenopolitičnem delu in aktiviranju mladih dosegla najboljše uspehe;

— osnovnim organizacijam ZSMS, ki več let zaporedoma z dobro organiziranostjo mladih v svojem okolju in po delovnih uspehih izjemno prispevajo k uresničevanju aktivnosti ZSMS;

— izjemoma se lahko plaketo podeli tudi družbenopolitičnim in samoupravnim skupnostim, organizacijam združenega dela in enotam JLA.

III. Republiška konferenca ZSM Slovenije objavlja

razpis

priznanj Zlata ptica za leto 1989

a) Zlata ptica je priznanje mladim ustvarjalcem in poustvarjalcem za izjemne dosežke na različnih področjih umetniškega ustvarjanja, ki delujejo na slovenskem kulturnem prostoru.

b) Priznanja podeljujemo za področja:

- likovno (slikarstvo, grafika, plastika)
- literarno (poezija, proza, dramatika, kritika, prevodi)
- glasbeno (komponiranje, izvajanje, dirigiranje)
- film (režija, scenarij, igra, snemanje)
- ples (izvedba, koreografija)
- gledališče (igra, režija, scena)
- fotografija
- arhitektura — oblikovanje.

c) Za priznanje Zlata ptica konkurirajo vsi mladi ustvarjalci in poustvarjalci, ki jih predlagajo kulturne, družbenopolitične organizacije, organizacije združenega dela, interesne skupnosti družbenopolitičnih skupnosti, društva in posamezniki.

IV. Vsa priznanja in nagrade bodo podeljene v okviru praznovanj meseca mladosti.

V. Vse predloge pošljite na naslov:

Občinska konferenca ZSMS Jesenice
Titova 86, 64270 Jesenice,

najkasneje do 3. aprila 1989.

VI. Vse dodatne informacije dobite na sedežu Občinske konference ZSMS Jesenice, Titova 86, tel. 81-596.

Obvestilo

20. marca smo uvedli stalno dežurno službo za intervencije v primeru okvar na omrežju oz. pomanjkanju vode na vodovodnem omrežju, s katerim upravlja Vodovod Jesenice.

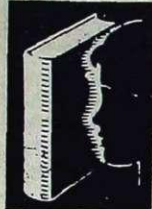
Dežurni bo opravljal svojo službo izven delovnega časa (popoldne, sote, nedelje in prazniki). Dežurni delavci Vodovoda Jesenice so:

1. Robert Florjančič, Bokalo 18, Jesenice, ☎ 82-489.
2. Boštjan Dakskobler, V. Svetina 15, Kor. Bela, Jesenice, ☎ 83-473.
3. Milan Natek, Gorska pot 5, Kor. Bela, Jesenice, ☎ 83-048.

Prosimo, da v primeru motenj na zunanjem vodovodnem omrežju kličete navedene delavce Vodovoda Jesenice. Dežurni delavci se ne bodo odzvali na intervencije na hišnih instalacijah.

Vodovod Jesenice

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Henri Coulonges: **Zbogom divjakini.**
Založba Obzorja 1987

Glavna oseba tega romana o drugi svetovni vojni ni ne pilot ne tankist in tudi ne begunec iz koncentracijskega taborišča, pač pa dvanajstletno dekle. In ne morda Judinja — kot je bila Ana Frank. Zdajle ugibam, ali bi bil ta roman priporočljivo branje za deklico, ki bi bila stara toliko, kot jih je imela Ana Frank — ali pa Johanna iz te knjige, ko je doživela bombni napad na Dresden. Ne vem. Tisto dekle bi že moralo biti nekaj posebnega. Tudi Johanna vsekakor ni bila navadno nemško dekle.

V gornjih vrsticah so podana glavna odstopanja od vzorca, po katerem je napisana večina romanov o drugi svetovni vojni. Osrednji dogodek v pričujoči knjigi je vojni zločin, ki pa ga niso zagrešili ne nacisti ne njihovi zavezniki. O istem dohodku — o bombardiranju Dresdna — je napisal roman tudi znani ameriški pisatelj Kurt Vonnegut. Njegova **Klavnica** pa z romanom **Zbogom divjakini** ni primerljiva. Zdi se, da je čas romanov o drugi svetovni vojni minil. Druga svetovna vojna postaja splošna snov, snov kot vse druge.

Če se je zdaj kdo loti, potem mu peresa ne vodita več prizadetost in pristranskost, s katerima so bili zaznamovani romani, ki so jih pisali v štiridesetih, petdesetih, šestdesetih letih ljudje, ki so bili udeleženci ali vsaj priča dogodkov.

Poročevalec bi na vprašanje, o čem piše ta roman, lahko odgovoril nekako takole: »To je knjiga o deklici, ki je doživela kratko ljubezensko štorijo z nekaj let starejšim fantom. Bilo je v nekakšni lovski koči. Kako sta že prišla tja? Bile so, nekakšne izredne razmere... njen dom je bil porušen, menda od bombe. Seveda, dogajalo se je med eno minutih vojn. Dekličini materi se je menda zmešalo, poslali so jo na zdravljenje v sosedno deželo, se pravi v nek praki sanatorij. Deklica je šla z njo, vloge so bile pri tem zamenjane, deklica je varovala mater in jo vodila. Okoliščine so malce čudne, nam, ki tistega časa ne poznamo iz izkušnje, skorajda nerazumljive. Bolj razumljivo se zdi, da se je Johanna v Pragi seznanila z nekim starčkom, znanim arheologom. Tudi njen rajni oče je bil arheolog. Torej Johanna in stari profesor sta se sprehajala po okupiranem mestu, se pogovarjala o njegovem življenjskem delu, pa o tem, da je nekako, med izkopavanjem v Mezopotamiji spoznal mlado Arabko, ki je bila Johanna na las podobna.

Problem pa je tudi v tem, zakaj se je Johannini materi zmešalo: med bomb-

nim napadom je bila ubita Johannina sestra Grete — in mati je imela Grete občutno rajši kot Johanno. Usoda ji je torej vzela ljubljeno hčerko in ji pustila tisto drugo. Junakinjo to sluti — in s tem se ji je bilo treba sprijazniti.

Tu bomo umišljenega poročevalca ustavili. Se nekaj besed o povedanem. Spet smo naleteli na moment, ki ga je pisatelj obdelal na nekonvencionalen način. Gre za čustveni odnos. Avtor se postavlja na stran preživele sestre in je kritičen do ubite, to pa je v grobem nasprotju z znanim čustvenim razsojanjem, zgoščenim v krilatici, po kateri so »najboljši padli«. V ospredju naše zgodbe je krivica, ki je doletela preživelo dekle — morda slabšo, morda manj podobno materi? Johanna se mora spoprijeti s spoznanjem, ki je zanjo po svoje težje od katastrofe desetisočev, od tega, da je videla nešteto mrtvih, med njimi svojo sestro in svojo najljubšo sošolko. Gre za spoznanje, da je doma manj ljubljena, manj zaželena.

Vojni romani se redko ukvarjajo s takimi psihološkimi odtenki. Zadnji del zgodbe se dogaja v Pragi ob koncu vojne, med zlomom nemške armade. Na ta čas smo navajeni gledati kot na triumf pravice, kot zmago nad zlom, ki so ga posebej Nemci. Ljudstva, ki so pred tem nekaj let prenašala nemški teror, niso čutila posebne sentimentalnosti do pripadnikov tega naroda. Tudi do takih ne, ki niso bili krivi. Vzemimo Johanno, junakinjo tega romana. Tudi ona se mora spoprijeti z vprašanjem nemške krivde. O tem se ji do pred kratkim ni niti sanjalo. V tednih pred zlomom hitlerizma pa so se tudi med nemškimi prebivalstvom začele širiti zgodbe o taboriščih, o pobitih Judih in Slovanih, o požganih vaseh in podobno. Johanna tega ne utegne prebaviti, ko je soočena s sklepnim dogajanjem druge svetovne vojne, s povračilnimi ukrepi. Kot Nemka se znajde na ulicah tega velikega mesta, ko se tu začne veliki obračun s pripadniki herrenvolka, tudi z ženskami.

Zdaj postaja jasno, da prepletanje vojne teme z romantiko starih kultur v tej knjigi ni naključno. Stari arheolog, Johannin prijatelj, vidi svet že nekoliko zamegljeno, Johanna ga spominja na njegovo davno ljubezen, ta pa mu je posebej blaga neko asirsko božanstvo. Tu se tudi v bralčevi zavesti zgodi premik, prvič najdemo nekakšno distanco do vsem znane vojne tematike. To nam pomaga doumeti eno izmed grenkih sporov tega romana, v katerem nacistični zločini niso ne zamlčani ne olesani, ki pa nas vendarle opozarja, da tudi na nasprotni strani ni bilo vse tako, kot se nam je prikazovalo doslej.

Coulonges je francoski pisatelj, vendar piše o Nemcih z velikim posluhom. Na podoben način je njegov prednik Romain Rolland pisal o nemškem dečku Jeanu Christophu.

JR

M.H.

Miha Mazzini

Drobtinice 43

Udrihal sem po njem, dokler nista ostali le dve žički. S trsko sem ju poravnal. Centimeter narazen in rahlo naprej.

Ajša me je nerazumevajoče opazovala. Držec se za roki, sva se sprehodila nazaj do sredine telovadnice. Poljubil sem jo na lice in odšel h kabini z aparaturami. Na tleh je ležal lbrov klobuk, pomečkan in pohojen. Zalučal sem ga v zrak. Slabo je letel.

Moja kaseta je bila še v kasetarju. Obrnil sem jo na drugo stran. Izklpil sem zvočnike in si nadel slušalke. Poiskal nameravan štikle. Najbolj ogaben sladkor, ki prav pride ob določenih trenutkih.

Tako je s starimi hiti. Vsak ima svojo deklico. Ta je še ni imel.

Dobival jo je sedaj. Vključil sem zvočnike in pognal kasetar. Viole so zacvilile.

Kastriran glas je zapel. Stopil sem v telovadnico. Ajšina postava se je risala na kontrastu oken.

HEAVENLY SHADES OF NIGHTS ARE FALLING

Obraza nisem razločil. IT'S TWILIGHT TIME

Objela sva se. OUT OF THE MIST YOUR VOICE IS CALLING

Položil sem ji roki na hrbet in lice na lase. Zaplesala sva, polzeč s stopali po tleh. Odriva-joč črepinje, les in razbitine.

IT'S TWILIGHT TIME

Komada je bilo konec. Ostra električna kitara je odmaknila najina obraza narazen.

V luči, prižgani na hodniku, sta se črnili dve postavi, stoječi med vrati.

S kapama na glavah, pendreka in pištoli ob bokih.

Ajša se je stresla in mi stisnila nadlaht. Jaz pa nič. Še nisem prišel čisto k sebi.

Nepremično smo se gledali. Razločujoč drug drugemu le silhuete.

Desni se je zganil. Iz zvočnikov je grmel rock'n'roll.

Program kulturne akcije za delovne kolektive

Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica je v februarju oblikovala predlog programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini za leto 1989. Pri tem je upoštevala družbeno klimo, finančne možnosti in tudi potrebo po uveljavljanju domačih kulturnih društev in skupin in ne nazadnje želje delavcev, ki so se v dveh desetletjih, kolikor v občini že izvajajo to akcijo, precej izostrile.

Letos predlagajo izvedbo štiridesetih različnih kulturnih prireditev: 12 gledaliških predstav, 12 glasbenih oz. zborovskih koncertov, 6 likovnih in foto razstav in 4 folklorne prireditve, od teh naj bi dve izvedla kulturna društva iz drugih republik (Hrvaške oz. Bosne in Hercegovine) za delavce iz teh republik in prijatelje tovrstne kulturne dejavnosti naših narodov. Druge prireditve bodo izvajali razen domačih skupin tudi ansambl poklicnih in polpoklicnih gledališč iz Kranja in Jesenic. Vse prireditve bodo tako kot doslej razporedili po posameznih krajih, kjer bodo

za to izvedbene oz. prostorske možnosti.

Komisija za kulturo predlaga, da bi občinski svet s svojim deležem sredstev in soudeležbo delavcev tudi letos zagotovil ogled ene predstave v ljubljanski operi, dve gledališki predstavi v Mestnem gledališču ljubljanskem ali Drami, oz. v Cankarjevem domu, dve predstavi pa naj bi obiskali v gledališčih na Jesenicah in v Kranju. Program kulturne akcije bodo financirali iz sredstev Kulturne skupnosti Radovljica, deležem Občinskega sveta ZS Radovljica in z deležem podpisnic družbenega dogovora posameznih OZD. Ta delež letos znaša za OZD z do 200 zaposlenimi 1.000 din na posameznika, z nad 200 zaposlenimi pa 800 din na posameznika.

Domislice in reki v šaljivi preobleki

Ve se, kaj je gnilega v deželi Danksi, saj prihaja k nam...

Za socializem po meri človeka bo treba izmeriti človeka. Ampak kdo bo izmeril merilce?

Vidim (v ribjem znamenju rojen): Nič ni bolj plačanega od ribarjenja v kalnem.

Specialna vojna je obglavljanje pametnih glav po spiskih ozvočenih bedakov.

Če hkrati mitiziraš in demitiziraš reko, lahko dobiš elektriko...

Usoda moškega v matriarhatu: za eno žensko ga je preveč, za dve premalo.

Ljubezen dušo bistri, sovraštvo jo kali.

Smrt je totalna mitizacija življenja.

Predlogi: Iz ljudstva za ljudstvo, v imenu ljudstva nad ljudstvo, brez ljudstva proti ljudstvu.

S cepitvijo jedra hudičevega atoma je hudič ustvaril opico. S cepitvijo jedra božjega atoma je bog ustvaril človeka. S cepitvijo jedra človekovega atoma je človek ustvaril hudiča.

Če se borim za svojo dušo in jezik, je to: jazionizem, ki ni ma nič skupnega z gnilimi nacionalisti.

Kadar se te hudič že v zibelki dotakne s prstom suma, veš, da boš kar naprej igračka v rokah sumljivih, zakaj njihova igra je večna in protinavarna.

Benjamin Gracer

Za bolj čiste Jesenice

Z zanimanjem sem prebral prispevek komunalnih delavcev na 11. strani Železara z dne 16. marca. Pravzaprav sem ga bil tudi vesel, saj vsi premalo naredimo, da bi bilo naše mesto bolj čisto.

To se je pokazalo posebno to zimo, ko ni bilo snega, da bi prekril smeti, ki so se nabirale na zelenicah, v živih mejah, nasadih cvetic in okrasnega grmičevja. Zasebniki in nekateri prebivalci družbenih stanovanj so površine sproti čistili, večina pa žal ne. Zato je ta navlaka čakala, dokler komunalni delavci niso pričeli s spomladanskim čiščenjem javnih površin. Zgledno in prizadevno so za red in čistočo skrbeli hišniki prvih treh stolpnic na Plavžu, največ smeti pa se je nabiralo na uničenem parku, kjer je sedaj igrišče v Centru II. Tu ni reda, čeprav je pristojna krajevna skupnost cesto in vse druge površine okrog novih stolpnic razglasila za dvorišče. S tem je bilo hišnikom in vsem, ki so tu zadržani za red in čistočo, naloženo, da je treba te površine vsak dan temeljito počistiti.

Največ umazanije in navlake pa je v skrajnem jugovzhodnem delu nekdanjega parka, kjer se otroci z odpadnim kartonom »smučajo« po rdeči ilovnati zemlji. Čudim se staršem, da jim to puste, saj se pri tem umažejo in strgajo, razen tega pa je smučanje še nevarno, saj se pri tem prožijo kamni ter skale, ki nevarno ogrožajo otroke. Komunalni delavci res nimajo nič pri tem, ker pa so na začetku svojega sestavka napisali, naj rdeče Jesenice postanejo zelene, naj pri tem rečem, da bodo tu ostale vedno rdeče, če starši tistih otrok, ki se smučajo, ne bodo podučili, da se to ne sme delati in da je celo smrtno nevarno. In če hišniki, ki jim je to čiščenje naloženo, ne bodo teh površin vsak dan počistili.

Glede prizadevanj komunalnih delavcev za čiste Jesenice naj mi dovolijo, da jim za večjo učinkovitost pri delu dam nekaj dobromamernih nasvetov. Kadar namreč grabijo in pometajo listje in smeti po zelenicah, naj kipe še isti dan pospravijo. Če se grabljenje sproti ne odpelje, kupov drugi dan skoraj ni več, ker jih veter raznese na vse strani, kot se je to že nešteto krat zgodilo.

V sestavku so omenili tudi cigaretno ogorke. Ti povzročajo zelo slab izgled posebno na avtobusnih postajališčih. Najslabše je to pri Čufarju, pred železarno in pod Klancem na Javorniku. Dolgo sem premišljeval, ali so za to

bolj krivi tisti, ki jih odmetavajo, ali tisti, ki bi morali poskrbeti za posebne koše. Svoj čas ni bilo dostojno, če je kdo kadil na javnih mestih in prostorih. Če bi kdo danes hotel to preprečiti, bi se zanesljivo onemogočil. Zato je potrebno poskrbeti za takšne koše, kot jih že imajo po celem mestu v Kranju in na železniških postajah (njihov zgornji del je prirejen za odlaganje cigaretnih ogorkov, spodnji pa za smeti). Dosedanji koši, ki na Jesenicah še so, so povsem dotrajani. Komunalni skupnosti je bila nabava novih košev, ki jih izdelujejo v EMO Celje, že predlagana, in upamo, da bo to tudi uresničeno, čim bo denar. Kljub temu je treba še enkrat povedati, da tudi današnja pravila lepega obnašanja pišejo, da kajenje na javnih mestih ni dostojno.

Z navedbo, da ulični koši ostajajo prazni, se ne bi povsem strinjal, ker so zelo velikokrat polni, pa ni nikogar, da jih izprazni. Te polne koše velikokrat otroci ali vedi kdo sklati z večino pokvarjenih držal, veter pa potem smeti raznaša po celih Jesenicah. Tako je tudi z velikimi kontejnerji, ki imajo povečini pokvarjene pokrove ali pa jih sploh nimajo več.

Akcije šolskih otrok je treba samo pozdraviti in še pospeševati, predvsem zaradi vzgojnega pomena. Da bi se vse leto zanašali samo na dve ali tri takšne akcije, pa je razumljivo brez pomena. Pohvalevredno je vsakodnevno čiščenje trgovcev pred svojimi pragi in izlozami. Pogrešamo lastnike drugih družbenih stavb, kjer v glavnem, razen železniške postaje, čakajo na komunalne delavce. Večina hišnih svetov ni odgrala svoje vloge, da bi namreč konkretno zadolžili hišnike, čistilke ali pa stanovalce, ki bi vsak dan skrbeli za čisto okolico teh poslopij.

S to problematiko so se že veliko ukvarjale krajevne skupnosti, stanovske skupnosti, vendar ni zaželenih rezultatov.

Če bi vsi dajali smeti, kamor spadajo, Jesenice ne bi bile nikdar umazane. Tega si prav gotovo vsi želimo in zato tudi tako ravnamo! Ni treba nobenega denarja ali ne vem kakšnega odrekanja, pač pa samo malo dobre volje in razumevanja.

Branko Blenkuš

Izid 3. javnega natečaja MČK

Žirija jeseniške knjižne zbirke Mala Čufarjeva knjižnica v sestavi Benjamin Gracer, Siniša Petković in Damjan Jensterle je ugotovila, da so se 3. javnega natečaja za natis knjižnih del v MČK udeležili štirje avtorji s petimi rokopisi.

Žirija je bila mnenja, da nobeno od poslanih del v predloženi obliki ni primerno za knjižno izdajo v MČK. Za

knjižni natis predlaga delo Marka Hudnika Osemdeseta leta (gre za izbor iz knjižnih ocen oz. predstavitev, ki jih M. Hudnik že deset let objavlja v Železaru) in prozno delo Valentina Cundriča Varščine.

Obe predlagani deli je uredništvo MČK pridobilo za objavo izven natečaja.

Uredništvo MČK

Ena izmed zgradb ima pokvarjeno ključavnico, ki jo lahko odpreš z vsakim ključem, ne glede na obliko zobcev.

Policajji so zaostali. Niso pa odnehali.

Potegnil sem ključ iz žepa. V temi otipal ključavnico in odklenil. Pognala sva se po stopnicah. Za nama je škrtnilo.

Čakala sva, a niso prišli.

Kadila sva in drgetala od mraza. Popolnoma premočena sva se stiskala drug k drugemu. Ogrnil sem jo z vijetnamko.

Pokadila sva vse čike do konca.

Izpod oken strehe se je pričel plaziti dan. Po stanovanjih so zvonile budilke.

— Oče me bo ubil, — je zastokala Ajša.

Pospremil sem jo domov. Vso pot skozi mesto. Ni me pustila do vrat. Le do vhoda v blok.

Odstranil sem ji drobce stekla iz las.

Železarniška sirena je zatulila.

Stekla je po stopnicah. Se ozrla. Bilo jo je preveč strah, da bi se nasmehnila.

Naslonil sem čelo na steklo.

Prepotni lasje so pustili masten madež.

S prstom sem potegnil črto in ga presekal na pol.

8

— Nešto sam mamuran, — je rekel lbro in se z dlanmi prijel za obvezano glavo. — Juče sam preveč popio.

Spustil je roki nazaj na mizo. Pri vsakem gibu je zastokal. Podplute oči so me opazovale.

Potegnil je iz steklenice. Zajamral.

Natakarica je prižgala luči. Gostilna je bila polna obezanih glav in zagipsanih udov. Hipuzel je spal za sosednjo mizo.

— Obrukao sam se juče. Do daske, jebo ga, — poskušal se je malce premetiti, a je takoj odneha. — Ni reči nisam mogao progovoriti. Lako je tebi, umeš se služiti jezikom!

Spomnil sem se ščegetanja Ajšinih dilačič na jeziku in sklonil glavo. Zamomljaj!

— Ja... ja...

Srknil pivo.

Molčala sva. Globoko je zajel sapo in zavzdihnil.

— Nisam ja za nju. Kazao sam več. Moralo se tako završiti.

Nadaljevanje

ABC Pomurka
DO Golica Jesenice

V petek, 24. marca, bosta od 10. do 18. ure na Jesenicah na tržnici

akcija Ta veseli dan, ko ABC Pomurka pride k vam, in Vinko Šimek — Šraufciger.

Ugodni nakupi izdelkov ABC Pomurka: suhomesnati, klobasičar-
ski, delikatesni, siri, trajne in poltrajne konzerve.
Nagradne igre: pikado, skrivni predmet, viseče klobase, tehtanje
najtežje družine.

Pridite

Nakupovali in veselili se bomo
z Vinkom Šimekom — Šraufcigrom.

Trgovska delovna organizacija Golica, o.o.
Odbor za delovna razmerja
Temeljne organizacije Delikatesa, o.sub.o.
Jesenice, Titova 22

objavlja

prosta dela in naloge:

— vodje komercialne službe v TO na Jesenicah, Titova 22, s polnim
delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba ustrezne smeri,
- tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
- poznavanje predpisov iz blagovnega prometa, cen, prometnih dav-
kov, sanitarno-tržnih predpisov,
- ustrezne vodstvene in druge sposobnosti,
- trimesečno poskusno delo.

— komercialne referentke II v TO na Jesenicah, Titova 22, s polnim
delovnim časom, za določen čas enega leta, zaradi nadomeščanja delavke

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
- eno leto delovnih izkušenj,
- poznavanje predpisov o cenah in davkih,
- dvomesečno poskusno delo;

— prodajalke mešane stroke v SP poslovalnica 5 na Jesenicah, Tomši-
čeva 70/c, s polnim delovnim časom, za določen čas, zaradi nadomeščanja
delavke v času bolezenske odsotnosti

Pogoji:

- dokončana šola za prodajalce,
- šest mesecev delovnih izkušenj,
- izpit iz higienskega minimuma,
- enomesečno poskusno delo.

Kandidatke naj ponudbe z dokazilom o zahtevani strokovni izobrazbi
pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Trgovska delovna organizacija
Golica — kadrovska služba, Jesenice, Titova 22.

O izidu objave bodo kandidatke obveščene v 15 dneh po izbiri.

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 25. marca, bosta
na Jesenicah od 8. do 18. ure
odprti trgovini:
SPEČERIJA Bled, Jesenice,
Titova 22, in
ROŽCA, Javornik, Otmarja
Novaka 3.

DEŽURNA LEKARNA

V marcu je za občini Jeseni-
ce in Radovljica dežurna le-
karna v Radovljici.

Razstavnini salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DO-
LIK DPD Svoboda Tone Čufar
Jesenice je od 18. do 29. marca
na ogled razstava slik aka-
demske slikarke Jane Dolenc.
Salon je odprt vsak dan, ra-
zen sobot popoldan in nedelj,
od 9. do 12. ure in od 16. do 19.
ure.

Galerija Kosova graščina

V galeriji Kosove graščine
je na ogled razstava Sloven-
ske ljudske veznine.
Razstava je odprta vsak
dan, razen sobot popoldan in
nedelj, od 10. do 12. in od 16.
do 18. ure.

Servis gospodinjskih aparatur GORENJE

Na Bledu, Kolodvorska 3 c
(☎ 77-247), so odprli servis go-
spodinjskih aparatov Gorenje. V
48 urah vam popravijo pralni
stroj, štedilnik, bojler ali male
gospodinjske aparate (kavni
mlinček in podobno).

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

24. marca, amer. barv. glasb. film
MOONWALKER ob 16. in 18. uri. Ob
20. uri premiera avstrij-nemškega
barv. glasb. filma JOHN STRAUSS
— KRALJ BREZ KRONE.
25. marca, amer. barv. glasb. film
MOONWALKER ob 16. in 18. uri. Ob
20. uri premiera slov. filma KAVAR-
NA ASTORIA.

26. marca, amer. barv. glasb. film
MOONWALKER ob 16. in 18. uri. Ob
20. uri premiera amer. barv. thriller
film IGRAJ ALI UMRI.

27. marca, slov. barv. film KA-
VARNA ASTORIA ob 16., 18. in 20.
uri.

28. marca, hongkon. barv. akcijski
film NINJA MASČEVALEC ob 16. in

18. uri. Ob 20. uri slov. barv. film KA-
VARNA ASTORIA.

29. marca, amer. barv. thriller film
IGRAJ ALI UMRI ob 16. in 18. uri.
Ob 20. uri. FILMSKO GLEDALIŠ-
ČE: poljska psihološka drama
KRATKI FILM O UBIJANJU.

30. marca, amer. barv. thriller film
IGRAJ ALI UMRI ob 16., 18. in 20.
uri.

KINO DOVJE

26. marca, franc. krim. komedija
POKVARJENI POLICAJI ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

24. marca, amer. barv. thriller film
IGRAJ ALI UMRI ob 17. in 20. uri.

radio triglav jesenice

89,8 Mhz — slinost: Jesenice
96,7 Mhz — slinost: Bohinj
96,8 Mhz — slinost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slinost: Rado-
vljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Beži-
grad

Petek, 24. marca:

16.00 — Obvestila; 16.05 — Pregled kul-
turnih in športnih dogodkov ob koncu
tedna; 16.30 — Domače novice; 16.45 —
Minuta za varčevanje; 17.00 — Kamen
spotike: Zakaj smrdi blejsko jezero?
Kdaj bodo dobili na Tomšičevi cesti na
Jesenicah telefonske priključke? Smeti v
potoku Jesenica; 18.20 — Povabljeni ste;
18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 25. marca:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače no-
vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z
energijo; 16.47 — Sparovček Radia Tri-
glav — zabavno glasbeno oddaja; 17.45 —
Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev
in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 26. marca:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili: Žale-
harjeva družina iz Podhoma med NOB;
11.30 — Obvestila; 12.00 — Nedeljsko po-
poldne — vmes čestitke poslušalcev, Mi-
nuta za varčevanje z energijo in EP.

Ponedeljek, 27. marca:

16.00 — Obvestila; 6.30 — Domače no-
vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z
energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Če-
stitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni
pregled; 18.40 — Minute za resno glasbo;
18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega
dne in zaključek programa

Torek, 28. marca:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače no-
vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z
energijo; 17.00 — Rekli so...; 17.30 — S čajem
ob pol šestih; 18.00 — Čestitke poslušal-
cev in EP; 18.40 — Novosti iz zabavne
glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutriš-
njega dne in zaključek programa

Sreda, 29. marca:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače no-
vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z
energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Če-
stitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti
iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pre-
gled dogodkov jutrišnjega dne in zaklju-
ček programa

Četrtek, 30. marca:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače no-
vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z
energijo; 17.00 — Oddaja v živo: Kmečka
zveza; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestit-
ke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno ze-
lene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov
jutrišnjega dne in zaključek programa

Dvodnevni praktični osnovni tečaj radiesteziiranja, radiestezijske detekcije in zaščite

organizira Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice v sodelovanju
z Mirelo Mahne.

Tečaj bo v soboto, 8. in v nedeljo, 9. aprila, vsak dan od 9. do 12. ure in
od 14. do 18. ure v gimnaziji Jesenice.

Program tečaja je naslednji:

- pojem radiestezijske,
- radiestezijski proces,
- vaje radiesteziiranja s pripomočki,
- področja radiesteziiranja,
- radiestezijska detekcija,
- radiesteziiranje na terenu in na daljavo.

2. dan:

- naravoslovno-tehnični pogled na sevanje,
- različne vrste zaščite pred sevanji v prostoru,
- metode in tehnike osebne zaščite pri radiestezijskem procesu.

Radiestezijske pripomočke dobijo udeleženci v uporabo na tečaju, s
seboj pa prinesejo tloris spalnice ali delovnega mesta z orisanimi instalaci-
jami.

Cena tečaja je 90.000 dinarjev. Prijave s plačilom stroškov tečaja spre-
jema Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice do 3. aprila.

ZAHVALE

Ob smrti moža, očeta in starega oče-
ta

ANTONA TORKARJA

se zahvaljujem vsem, ki so nam izre-
kli sožalje in se udeležili njegovega po-
greba, še posebej pevcem iz Društva
upokojencev Jesenice za zapete žalo-
stinke in predstavniku OK ZZB NOV
Francu Konoblu — Slovenku za poslo-
vilne besede ter Zdenkinim sodelav-
cem za zbrano denarno pomoč.

Svojci

Ob boleči izgubi drage žene in mami-
ce

LOJZKE ZORE

se najlepše zahvaljujem osnovni orga-
nizaciji sindikata HV Bela za podarje-
no cvetje, sodelavcem Žarilnice, valjar-
ne in vodstvu obrata HVB za denarno
pomoč, dnini Petrovič pa za spremstvo
na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala za iz-
kazano pozornost.

mož Rudi in sin Simon

Ob izgubi dragega očeta in deda

FRANCA ČUŠINA

se najlepše zahvaljujem vsem sorod-
nikom, sosedom in znancem, še poseb-
no dr. Rojčevi za dolgoletno zdravlje-
nje ter vsem, ki so izrazili ustna in pi-
sna sožalja.

Zahvaljujem se župniku za obred,
pevcem za zapete pesmi in vsem za po-
darjeno cvetje.

Vsem še enkrat hvala, da ste našega
ata pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Sodelavkam in sodelavcem vodstva
obrata Valjarna bluming štel se naj-
lepše zahvaljujem za darila ob odhodu
v pokoj in jim želim še veliko delovnih
uspehov.

Irena Simčič

Osnovni organizaciji sindikata Ži-
čarne se iskreno zahvaljujem za lepe
želje ob odhodu v pokoj. Želim vam ve-
liko delovnih uspehov.

Janez Čerin

Tovarišicam iz Transporta se najlep-
še zahvaljujem za povabilo ob dnevu
žena in za veselo razpoloženje Pri
Jurčku na Blejski Dobravi.

Zahvaljujem se tudi za podarjeno
plaketo Železar ob odhodu v pokoj in
za izrečene lepe besede.

Vsem skupaj se najlepše zahvalju-
jem in želim še veliko delovnih uspe-
hov.

Greta Endlihar

Celotnemu kolektivu VVO Angelca
Ocepek se ob mojem odhodu v pokoj
iskreno zahvaljujem za tako lep poslo-
vilni dan, dragocena darila ter ganljive
besede, izrečene ob tem trenutku.

Vsem skupaj želim veliko zdravja
ter delovnih uspehov.

Vera Zalokar

Sodelavkam in sodelavcem Hladne
valjarne Jesenice in Žičarne se najlep-
še zahvaljujem za darilo ob odhodu v
pokoj in za pozornost.

Karel Sračnjek

DO Tekstil Ljubljana TOZD Zarja Jesenice

Na podlagi sklepa 21. seje delavskega sveta z dne 27.2.1989 razpisuje-
mo

javno licitacijo

za odprodajo tovornega vozila Zastava, tip 640, letnik 1976. Izklicna cena
vozila je 15.000.000 din. Licitacija bo v torek, 28. marca, ob 12. uri v prostori-
h uprave TO Zarja, Titova 1, Jesenice. Ogled vozila je isti dan od 8. ure
dalje na navedenem naslovu.

Davek plača kupec od izklicne cene. Blago se prodaja po načelu videno
— kupljeno. Kandidati morajo pred licitacijo položiti 10 % kavcije od izkli-
cne cene.

Licitacija se opravi tudi v primeru, če bi licitiral le en interesent.

Zdravniško predavanje v domu Društva upokojencev Jesenice

V prostorih Društva upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13, bo v sobo-
to, 1. aprila, ob 17. uri zdravniško predavanje dr. Janka Kersnika

AIDS — bolezen našega časa.

Na predavanje so vljudno vabljeni članice in člani društva ter njihovi
svojci.

Delavska univerza
Viktor Stražišar Jesenice

vpisuje v naslednje oblike izobraževanja

1. Začetni in nadaljevalni tečaj verificiranega USO programa za delo v
skladiščih. Začetni tečaj traja 120 ur. Pričetek tečaja bo 27. marca.

2. Verificirani USO programi za pomožna gostinsko-turistična dela, in
sicer:

- USO kuharski pomočnik,
- USO natakarski pomočnik,
- USO receptorski pomočnik,
- USO sobarica.

Izvedba USO programov bo potekala v skladu s potrebami in možnost-
mi podjetij, navodili in učnimi načrti, ki so bili sprejeti v PIS.

V USO programe se lahko vključijo odrasli, ki imajo dokončano osno-
vno šolo, ali odrasli z zaključenim 6. razredom osnovne šole.

Informacije po ☎ 81-072.

Društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela

obvešča, da bo v soboto, prvega aprila, ob 16. uri letna delovna konfe-
renca Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela.

Vabimo vse člane in članice društva, da se konference udeležijo.

Dolžnost vsakega člana društva je, da se vključi v delo svoje organizaci-
cije in da s svojimi predlogi oživlja in dopolnjuje delo društva v prihodnje.

Za konec sezone še velik mednarodni uspeh

V ponedeljek ponoči se je iz Lugana vrnilo pionirsko moštvo HK Jesenice, ki je sodelovalo na tradicionalnem turnirju, katerega organizatorji, švicarski hokejski delavci, prirejajo že devet let.

Na ta turnir vabijo pionirska moštva znanih evropskih ekip. Letošnji turnir je bil zelo kvaliteten, saj so poleg Jesenic nastopali še ekipa Spartaka iz prage in ekipe iz Berna, Friburga, Kölna, Füssna, Coira in Lugana. Ekipa so bile razdeljene v dve skupini z žrebom, zmagovalni ekipi v skupinah pa sta se pomerili v super finalu.

Za velikega favorita je veljal Spartak, vsaj tako so napovedovali švicarski časopisi.

Žreb je določil, da Jesenice igrajo v skupini s Friborgom, Luganom in Kölnom. V prvi tekmi so pionirji Jesenic visoko premagali gostitelje Lugano z rezultatom 11:0. Gole so dosegli: Lotrič, Ivo Jan 6, Karahodžić, Mahković, Poljanšek, Škofic.

V drugi tekmi so jeseniški pionirji premagali Friborg, tudi visoko 14:0; gole na

tej tekmi so dosegli: Ivo Jan 10, Škofic, Poljanšek, Karahodžić in Mahković po 1. V tretji tekmi na turnirju pa so premagali še Köln z 8:2. Tudi na tej tekmi je briljiral Ivo Jan. Gole so dosegli: Ivo Jan 4, Poljanšek 4.

Naj omenimo še to, da so se tekme igrale 2x15 minut, le tekma super finala se je igrala 3x15 minut.

V nedeljskem finalu sta se tako presenetljivo pomerila Spartak iz Prage (državni pionirski prvak ČSSR) in Jesenice. Vsi so pričakovali visoko zmago mladih iz ČSSR, toda pionirji Jesenic so z veliko borbenostjo in odlično igro presenetili. Čehoslovaki so sicer povedli z 2:0, toda pionirji Jesenic so z goli Poljanška in Mahkovića izenačili. Odločilna gola pa sta nato prispevala Škofic in Ivo Jan. Tako so pionirji Jesenic z zmago 4:2 postali presenetljivi zmagovalci tega velikega turnirja. Prehodni pokal, težak skoraj petnajst kilogramov, je ostal sicer v Švici; težko je napovedati, ali bo v HK Jesenice prihodnjo sezono dovolj denarja za dolgo pot v Švico, vendar pa so v trajno last os-

vojili lep pokal iz srebra. Vsi igralci so za prvo mesto prejeli še ročne ure.

Ta velikanski uspeh pionirjev Jesenic je še en pokazatelj, da se na Jesenicah z mladimi dela zelo dobro! Zato iskrene čestitke vsem, ki so sodelovali pri tem velikem uspehu.

To je uspeh evropske vrednosti, kajti premagati pionirje iz dežele, kjer je hokej šport št. 1 (ČSSR), ter pionirske ekipe iz ZRN in Švice, pomeni, da Jeseničani lahko ujamemo korak z evropskim vrhom, le nadaljevati je potrebno začeto delo!

Na koncu pa še grenak priokus velikega uspeha! Če bi takšne rezultate dosegli smučarji ali pa hokejisti iz Ljubljane in Zagreba, bi se o njih pisalo v vseh časopisih, ker pa so takšen uspeh dosegli skromni športniki z Jesenic, pa o tem uspehu ni zaslediti niti vrstice!

Zato pa, fantje, bodite ponosni, cenite svoj težko prigran uspeh, obenem pa ostanite skromni in prizadevni še naprej!

Na skupščini ZTKO Slovenije pohvale organizatorjem iger Alpe-Jadran

V četrtek, 16. marca, je bila v Ljubljani redna skupščina Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije. Na skupščini so bili delegati vseh občinskih zvez iz Slovenije in delegati strokovnih zvez, članic ZTKO Slovenije.

Generalni sekretar ZTKO Slovenije Rudi Zrnici in predsednik Ivo Zorčič sta v uvodu delegatom predstavila 4. zimske igre Alpe-Jadran, ki so bile od 11. do 13. marca v Kranjski Gori, Ratečah in Jesenicah ter delno na Bledu in Sorški planini.

Ob zelo ugodnih ocenah prireditve predstavnikov dežel Alpe-Jadran, številnih novinarjev in vseh šeststo sodelujočih — ki so že v dneh prireditve na vsakem srečanju z organizatorji iger izražali svoje pohvale ter presenečenje, da kljub pomanjkanju snega ni odpadla nobena tekma in da so bile igre zares vzorno organizirane — so tudi na skupščini ZTKO Slovenije delegati zadolžili delegata z Jesenic, da izrazi vsem, ki so pri tako uspešnih igrah sodelovali in se trudili pri organizaciji tekmovalstva, pripravi prog ter ostalih tekmovališč, iskrene čestitke vseh športnih organizacij Slovenije.

Posebne pohvale zaslužijo ZTKO Jesenice, Organizacijski komite pokala Vitranec, Hokej klub Jesenice, Organizacijski komite Planice, Športno društvo Rateče, Turistično društvo Kranjska Gora in vsi posamezniki, ki so sodelovali pri organizaciji iger, še posebej člani izvršnega odbora iger, ki ga je vodil Tomaž Keršmanec.

Po besedah vodilnih mož v slovenski telesni kulturi so organizatorji 4. zimskih športnih iger Alpe-Jadran dokazali, da je jeseniška občina skupaj s Trbižem in Bejakom sposobna organizirati tudi večje športne prireditve (olimpijske igre). To je lepo priznanje in vzpodbuda vsem špor-

tnim delavcem in športnikom v jeseniški občini.

Naj omenimo še to, da je Ivo Zorčič podelil zlate značke ZTKO Jugoslavije. Med dobitniki tega visokega športnega prizna-

nja je tudi dolgoletni športni delavec z Jesenic Srečo Strajner, ki si je to priznanje zaslužil s svojim delom na različnih športnih področjih v občini in republiku ter v Odbojškarski zvezi Jugoslavije.

Domačini najboljši

Na letališču Lesce se je v nedeljo, 19. marca, končalo 9. državno prvenstvo para ski. Padalci so izvedli dva veleslaloma na Kobli 16. marca. Kljub dežju in megli sta organizatorja, Smučarski klub Radovljica in Smučarski center Kobla, na progi Kobla 3 odlično izpeljala oba veleslaloma. Zaradi slabih meteoroloških pogojev so bili skoki na cilj na letališču v Lescah.

Opravljen je bilo šest tekmovalnih serij in ena trenajzna. Veter je bil v mejah dovoljene moči 7 m v sekundi, zato so tekmovalci kljub velikemu znanju potrebovali tudi malo športne sreče. Skoki so bili opravljeni pred letališko zgradbo na telovadne blazine, tako da so na račun prišli tudi gledalci.

Na tekmovalstvu so se poleg že dokazanih padalcev, članov reprezentance Intiharja, Svetine, Bogdana Juga, Mirta, Pogacarja izkazali mladi tekmovalci: Pristavec, Erjavec, Salkič, Avbelj (vsi ALC Lesce) in mladi mariborski padalci Potočnik, Gregorčič, Vernik, Petrovič.

Kljub temu, da so bile razmere za tekmovalstvo slabe, so doseženi dobri rezultati.

Izidi skoki na cilj:
ženske: 1. Irena Avbelj, ALC, 2. Gordana Kovačič, Zagreb, 3. Veseljka Klobučarič, 6. Mira Grčić, ALC.

moški: 1. Bogdan Jug, ALC, 2. Dušan Intihar, ALC, Siniša Vujaković, Prijedor, 5. Iztok Jug, 7. Branko Mirt, 11. Dušan Frank (vsi ALC).

izidi veleslaloma:

ženske: 1. Gordana Kovačič, Zagreb, 2. Irena Avbelj, ALC, 3. Elena Jonson, Osijek.

moški: 1. Benjamin Šmid, ALC, 2. Matjaž Pristavec, ALC, 3. Igor Kecerin, Zagreb, 4. Roman Pogacar, 5. Branko Mirt, 6. Bogdan Jug, 7. Borut Erjavec, 8. Dušan Intihar (vsi ALC).

posamezna uvrstitev v kombinaciji
ženske: 1. Irena Avbelj, ALC, 2. Gordana Kovačič, 3. Veseljka Klobučarič (obe Zagreb).

moški: 1. Bogdan Jug, 2. Dušan Intihar, 3. Branko Mirt, 6. Dušan Frank, 7. Matjaž Pristavec, 8. Borut Erjavec (vsi ALC Lesce).

ekipna uvrstitev:
1. ALC Lesce Bled (v sestavi Mirt, Frank, Šmid, Erjavec), 2. ALC Lesce Bled (v sestavi Intihar, Svetina, Bogdan Jug, Pogacar), 3. Maribor (v sestavi Potočnik, Vernik, Petrič in Gregorčič).
Organizatorjem tekmovalstva ALC Lesce je uspelo zbrati 53 tekmovalcev iz Skopja, RV PVO, Banja Luke, Prijedora, Zagreba, Osijeka, Maribora, Ptuja in najštevilčnejši so bili domačini ALC s štirimi ekipami.

Para ski reprezentanca bi se morala udeležiti drugega svetovnega prvenstva v Damulsu. Po besedah trenerja Drage Bunciča je udeležba še vprašljiva zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Branko Hrast

Sandi med najboljšimi akrobati v prostem slogu

Sandi Peternel iz Podkorena pri Kranjski Gori je s smučanjem začel, ko je hodil v drugi razred osemletke. To je bilo leta 1972 in v alpskem smučanju je tekmoval vse do leta 1977, ko se je poškodoval, izgubil eno sezono treninga in tako je prenehal z aktivnim smučanjem.

»Ko so leta 1981 v Mojstrani ustanovili Akrobatski smučarski klub, sem se pridružil tudi jaz,« pravi Sandi Peternel. »Akrobatsko smučanje ima tri discipline: balet, skoki in prosti slog. Jaz sem se odločil za prosti slog ali FREE STYLE, ki bo tudi nova disciplina na olimpijskih igrah v Albertvillu v Franciji leta 1992. Prosti slog je vožnja po grbinah, ocena je sestavljena: 50 % sloga, 25 % čas in 25 % dva skoka, ki ju moraš opraviti. Tekmovalje ocenjuje pet sodnikov, od katerih se oceni najboljšega in najslabšega črta. Med skoke sodijo raznožke, helikopterja, dafi in kombinacije dvojnih skokov. Proga za prosti slog je dolga okrog 250 m, široka 12 m, z naklonom 25 do 30 %. Od starta do cilja moraš peljati čim bolj ravno, čim manj moraš menjati smer vožnje, slog vožnje mora biti čim lepši, noge čim več v zraku, stik smuči in snega pa mora biti čim bolj skupaj. Takšna vožnja pa je tudi najbolj idealna.«

Sandi je kot mladinski reprezentant v prostem slogu leta 1983 osvojil četrto mesto na mladinskem svetovnem prvenstvu v Švici in bil državni prvak, leta 1984 je kot član zasedel tretje mesto v skupni uvrstitvi evropskega pokala, v svetovnem pokalu se je uvrstil okrog 20. mesta in bil ponovno državni prvak. V letu 1986 zaradi služenja vojaškega roka ni tekmoval, razen na 1. svetovnem prvenstvu v Tignesu v Franciji, kjer se je zaradi slabe vadbe in poškodb uvrstil na 38. mesto. Tudi naslednje leto ni tekmoval. Leta 1988 pa je bila sestavljena nova jugoslovanska reprezentanca, bila je tudi večja konkurenca, Sandi pa se je na svetovnem pokalu uvrstil okrog 30. mesta, na evropskem pokalu pa je nastopil samo enkrat in se uvrstil na deveto mesto.

V letošnji tekmovalni sezoni se je na 2. svetovnem prvenstvu v akrobatskem smučanju v Oberjochu v ZRN uvrstil na solidno 25. mesto, na svetovnem pokalu pa je bil 30. Odlično se drži tudi v evrop-

skem pokalu; v Zermattu v Švici sta bili dve tekmi in je bil enkrat prvi, enkrat pa drugi. Čaka ga še razplet na finalu evropskega pokala, ki bo v začetku aprila na Finskem, kjer Sandi naskakuje zmago v skupni uvrstitvi evropskega pokala. Naš akrobat v prostem slogu pa je še dodal:

»Za sezono 1989 smo začeli trenirati že jeseni v Avstriji. Največ treniram na poligonu v Podkorenu, kjer mi je DO Žičnice Kranjska Gora prispevala sezonsko kartto. Moj trener je Igor Martinjak iz Kra-

nja, še vedno pa sem član Akrobatskega smučarskega kluba Mojstrana. Zaradi pomanjkanja denarja so okrnjeni tudi treningi. In kakšni so načrti? Čim višja mesta v svetovnem pokalu, letos skupna zmaga na evropskem pokalu. Ker bo prosti slog prvič uradno olimpijska disciplina, se nameravam udeležiti tudi olimpijade v Franciji.«

Besedilo:
Lojze Kerštan

Mačehovski odnos do jeseniškega nogometa

Letna skupščina Nogometnega kluba Jesenice je ponovno jasno pokazala, kako mačehovski odnos imajo do tega športa v železarskem mestu. Praktično se problemi prenašajo z ene skupščine na drugo, menjava je upravni odbori in generacije nogometašev, problemi pa ostajajo isti. Nogomet ima na Jesenicah več kot 75-letno tradicijo, klub pa je drugi najstarejši v Sloveniji. Čeprav sta prioretna in seveda tudi bolj popularna športna hokej in smučanje, je nogomet vendarle le preveč odrinjen na stranski tir.

Na letni skupščini so člani kluba pregledali dosežke v zadnjem obdobju, ki so vzpodbudni. Člansko moštvo spet nastopa v slovenski občinski ligi-zahod, kjer je pred pomladanskim delom na zelo solidnem 6. mestu. Ob tem moštvo tudi ne skriva ambicij za vstop v prvo slovensko ligo. Pri klubu imajo veliko obetajočih mladih igralcev, ki prve uspehe dosegajo v gorenjski ligi.

Rezultati so res dobri, vsi igralci in funkcionarji pa so bili na skupščini enotnega mnenja, da v takšnih nemogočih pogojih ni več možno nadaljevati z delom. Zaradi zapostavljanja nogometa nihče ne ve več delati v tem sportu, sedaj je klub spet brez predsednika. Pred pomladansko sezono so skorajda ostali brez igrišča, nimajo svojih garderob, tribuna ob igrišču se podira. Na glavnem igrišču

so se pojavile vdolbine in je res vprašanje, če bodo sploh lahko igrali prvenstvene tekme. Pomožno igrišče je neuporabno. Igralci se v takšnih pogojih treninga bojijo poškodb. Na letni skupščini so tudi povedali, da vsi pri klubu delajo amatersko, trenerji ne prejemaajo ustreznih nagrad, peščica najbolj vztrajnih nogometnih privrženec se prebija z vodenjem kluba naprej.

Največ kritičnih besed so izrekli nad Športnim društvom Jesenice, v okviru katerega deluje nogometni klub, in sicer zato, ker ne poskrbi za hitrejšo reševanje problemov. Prav tako so se jezili nad delovno skupnostjo športnih delavcev Podmežaklja, da premalo skrbijo za igrišča in ostalo.

Pred vrati je spomladanska sezona in prisotni so resno spraševali, kako naprej. Nihče neče ugrizniti v kisljo balčko. Podpredsednik Nogometne zveze Slovenije, Janez Krajnik, skorajda ni mogel verjeti tem problemom, ob tem pa je jasno vprašal, zakaj takšen odnos odgovornih do tega športa. Ali se ne zavedajo, da klub združuje predvsem mlade in jih vzgaja v športnike in dobre ljudi ter mladim omogoča, da niso prepuščeni ulici. Glede na pogoje za delo ter nagrajevanje strokovnih kadrov so po njegovem mnenju Jeseničani na repu na Gorenjskem in verjetno tudi v Sloveniji.

J.R.

Pregled uspehov HK Jesenice v letu 1988/89

2. mesto na članskem državnem prvenstvu (1. moštvo),
4. mesto na polfinalnem turnirju Evropskega pokala (1. moštvo),
1. mesto v medrepubliški ligi (2. moštvo),
1. mesto na mladinskem državnem prvenstvu (mladinci),
2. mesto na republiškem prvenstvu (mladinci),
1. mesto na republiškem prvenstvu (pionirji — starejši),
1. mesto na republiškem prvenstvu (ml. pionirji),
1. mesto v Karavanškem pokalu (ml. pionirji),
1. mesto na mednarodnem turnirju v Luganu v Švici (st. pionirji).

Čestitamo!

HK Jesenice

vabi

v petek, 24. marca, ob 12. uri v halo Podmežaklja

na zaključno prireditev ob koncu sezone 1988/89.

Predstavlja se bodo vsa moštva od hokejske šole, mlajših pionirjev, starejših pionirjev in mladincev. Vsem, ki so v letošnjem letu osvajali naslove republiških ali državnih prvenstev, bodo podeljena priznanja in pokali. S svojim zaključnim nastopom pa se bodo predstavile tudi drsalke DK Jesenice.

Mladinske igre Alpe-Jadran spodbuda našemu športu

4. zimske mladinske športne igre Alpe-Jadran so izvele kot lepa manifestacija. Za Kranjsko Goro oziroma jeseniško občino je bila to nova priložnost za mednarodno uveljavitev v športu in seveda tudi v turizmu. Ob dobri organizaciji številnih športnih delavcev, pokroviteljev, ZTKO Jesenice in številnih drugih seveda velja pohvaliti tudi uspešne nastope mladih športnikov iz Slovenije, še posebej iz jeseniške občine.

Več kot 600 športnikov iz enajstih dežel skupnosti Alpe-Jadran je tekmovalo v alpskem smučanju, skokih, tekih in hokeju na ledu. Najboljša sta bila brez dvojne mlada smučarja iz Mojstrane Jure Košir in Aleš Brezavšek. V veleslalomu je zmagal Brezavšek pred Koširjem, v slalomu je slavil Košir, ki je potem osvojil tudi prvo mesto v kombinaciji.

Prijetno presenečenje so pripravili tudi hokejisti. Slovensko reprezentanco so sestavljali mladi hokejisti štirih klubov, med najboljšimi pa so bili Jeseničani. Hokejisti so na turnirju zasedli odlično 2. mesto, v finalu so jih šele po streljanju

kazenskih strelav premagali sovrstniki Bavarke.

Na zimskih mladinskih igrah so bile uspešne tudi tekaške štafete: mladinci Terstenjak, Zemva in Globočnik so zmagali, mladinke Seljak, Repinc in Fečur pa so zasedle 2. mesto.

Vsi omenjeni lepi rezultati pomenijo novo veliko vzpodbudo za kvaliteten vzpon omenjenih športnih panog v jeseniški občini.

J.R.

Konec zimskih tekmovalj

Komisija za športno rekreacijo pri KOO sindikata Železarne obvešča delavke in delavce Železarne da bosta tekmovalni v sankanju in veleslalomu zaradi pomanjkanja snega v naslednji sezoni.

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE, o. sol. o., Cesta železarjev 8, 64270 JESENICE

razpisuje za šolsko leto 1989/90 naslednje STIPENDIJE

Usmeritev — program	Stopnja zahtev.	Štev. razpisanih stipendij
VISOKE IN VIŠJE ŠOLE		
dipl. ing. metalurgije	VII	15
dipl. ing. kemijske tehnologije	VII	2
dipl. ing. matematike (ali fizike)	VII	5
dipl. ing. strojništva	VII	7
dipl. ing. elektro tehnike	VII	6
dipl. ing. računalništva	VII	5
dipl. org. računalništva	VII	3
dipl. ekonomist	VII	11
dipl. pravnik	VII	1
ing. strojništva	VI	3
ing. elektro tehnike	VI	2

SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

metalurška usmeritev:		
4-letni program — metalurški tehnik	V	15
3-letni program — valjavec, talilec, modelni mizar, livar, žičar, kovač	IV	60
kovinsko predelovalna usmeritev:		
3-letni in 4-letni program	IV, V	75
3-letni program — avtomehanik	IV	5
elektro tehniška usmeritev:		
4-letni program — elektronika	V	4
4-letni program — energetika	V	4
3-letni program — energetika (CSUI)	IV	20
kemijska usmeritev:		
4-letni program — kemijski tehnik	V	5
kulturna usmeritev:		
4-letni program — fotograf	V	1
gostinsko turistična usmeritev:		
4-letni program — kuharski tehnik	V	1
3-letni program — kuhar	IV	1
naravoslovno-matematična usmeritev		
Jesenice (1. letnik):		
4-letni program — narav.-matem. tehnik	V	8

1. Kandidati zaprosijo za stipendijo s posebnim obrazcem Vloga za stipendijo v Železarni Jesenice, ki ga je priredila Železarna za svoje potrebe in ga lahko dobijo na vseh osnovnih šolah, Centru srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah in kadrovskem sektorju Železarne Jesenice, ali z obrazcem DZS 8.40, ki se kupi v knjigarni.

2. Osebnostne podatke staršev za leto 1988 vpišejo delovne organizacije, v katerih so starši zaposleni; višina otroškega dodatka se posebej označi, sicer se upošteva, da ga kandidat ne prejema.

Starši, ki so upokojeni, priložijo odrezek pokojnine za december 1988 in označijo, če so upokojeni Železarne.

3. Fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih se predloži ob zaključku šolskega leta oz. najkasneje do konca junija 1989.

PRIJAVE ZA STIPENDIJO JE TREBA ODDATI DO 31. MAJA 1989 NA KADROVSKI SEKTOR ŽELEZARNE JESENICE.

ŽELEZARNA JESENICE KADROVSKI SEKTOR